

JACEK KUCHARCZYK

Z SZACUNKIEM DLA PRZESZŁOŚCI, Z ODWAGĄ W PRZYSZŁOŚĆ

JAK POLACY, NIEMCY I FRANCUZI POSTRZEGAJĄ TRÓJKĄT WEIMARSKI I JEGO ROLĘ W UE

JACEK KUCHARCZYK

Z SZACUNKIEM DLA PRZESZŁOŚCI, Z ODWAGĄ W PRZYSZŁOŚĆ

JAK POLACY, NIEMCY I FRANCUZI
POSTRZEGAJĄ TRÓJKĄT WEIMARSKI
I JEGO ROLĘ W UE

Dr Jacek Kucharczyk: *Z szacunkiem dla przeszłości, z odwagą w przyszłość. Jak Polacy, Niemcy i Francuzi postrzegają Trójkąt Weimarski i jego rolę w UE.*

Niniejsza publikacja to wspólne przedsięwzięcie Instytutu Spraw Publicznych, przedstawicielstw Fundacji Konrada Adenauera w Polsce i Francji oraz Fundacji Genshagen.

Koordinacja projektu: Małgorzata Kopka-Piątek

Konsultacja statystyczna: dr Dariusz Przybysz

Wykresy: Rafał Załęski

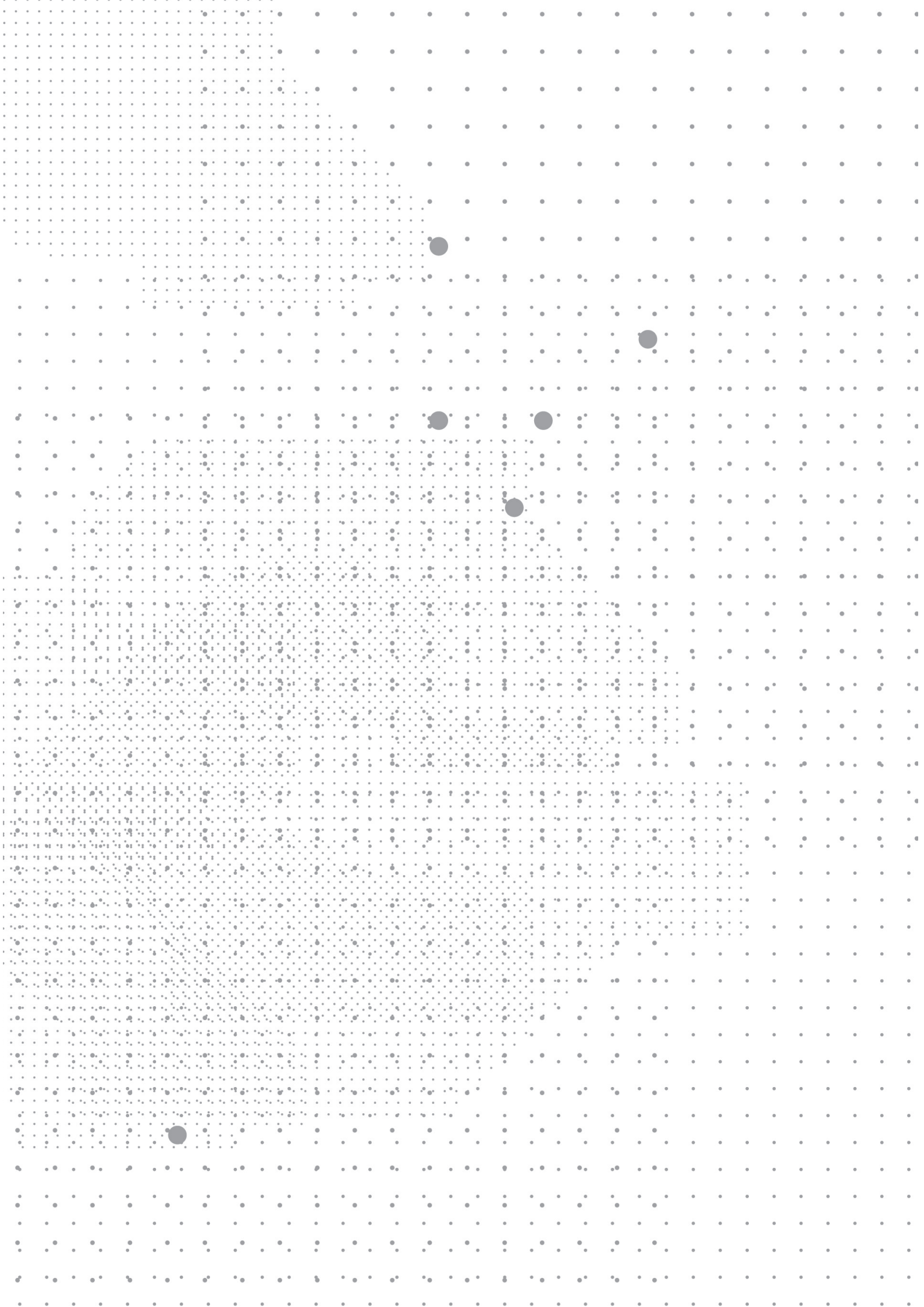
© Copyright by Instytut Spraw Publicznych, 2021

ISBN: 978-83-7689-390-7

Fundacja Instytut Spraw Publicznych
ul. Szpitalna 5/22, 00-031 Warszawa
tel. (48) 22 556 42 60;
isp@isp.org.pl; www.isp.org.pl

Wstęp	5
Główne wyniki badania	7
CZĘŚĆ PIERWSZA: Postrzeganie integracji europejskiej w krajach Trójkąta Weimarskiego	11
1.1 Zainteresowanie Unią Europejską	11
1.2 Poparcie społeczne dla członkostwa w UE	11
1.3 Postrzegane korzyści z członkostwa w UE	12
1.4 Poglądy na temat najbardziej wpływowych krajów w Europie	13
1.5 Różnorodne źródła jedności europejskiej	14
1.6 Poglądy na temat przyszłego kierunku UE	16
1.7 UE i globalne wyzwania – partnerzy i strategiczni rywale	17
CZĘŚĆ DRUGA: Wzajemne zainteresowanie i kontakty międzyludzkie	19
2.1 Poziom wiedzy na temat innych krajów Trójkąta Weimarskiego	19
2.2 Możliwość zamieszkania w innym kraju Trójkąta Weimarskiego	20
2.3 Udział w programach wymiany studenckiej	21
2.4 Poziomy współpracy między regionami i miastami	21
CZĘŚĆ TRZECIA: Współpraca polsko-niemiecko-francuska	23
3.1 Ocena stosunków dwustronnych między krajami Trójkąta Weimarskiego	23
3.2 Znaczenie wspólnej historii w stosunkach dwustronnych	24
3.3 Znaczenie stosunków dwustronnych dla integracji europejskiej	25
3.4 Znajomość Trójkąta Weimarskiego w społeczeństwie	27
3.5 Postrzeganie znaczenia Trójkąta Weimarskiego	28
3.6 Przyszłość współpracy w ramach Trójkąta Weimarskiego	29
3.7 Priorytetowe obszary współpracy w ramach Trójkąta Weimarskiego w Europie	30
Uwagi dotyczące metodologii	31
Uwagi o autorze	33

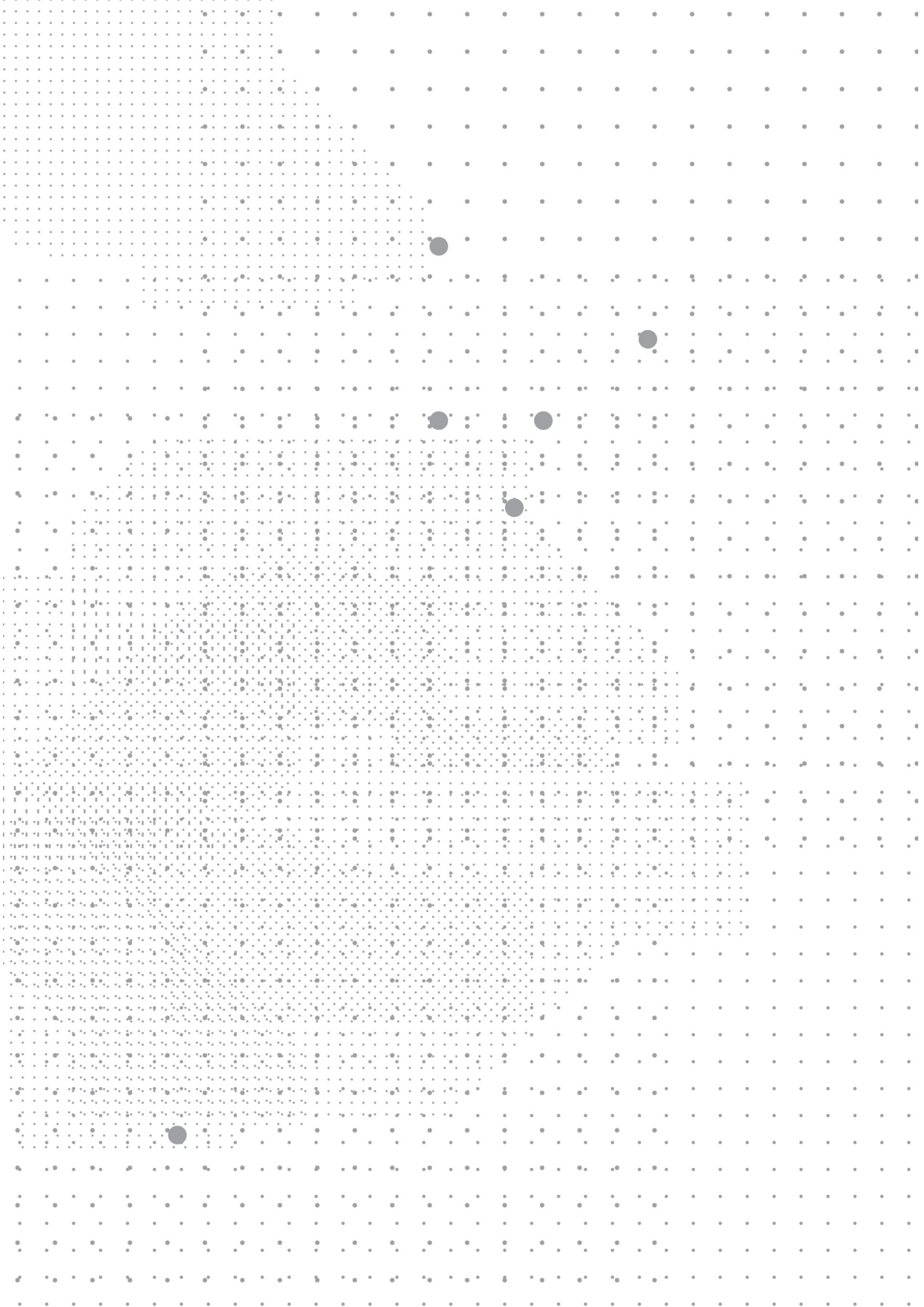

Trójkąt Weimarski jako platforma współpracy między Polską, Niemcami i Francją został utworzony przez ministrów spraw zagranicznych trzech państw na wspólnym spotkaniu w Weimarze, które miało miejsce w sierpniu 1991 roku. Głównym celem tej inicjatywy było wspieranie zjednoczenia Europy po podziałach okresu zimnej wojny. Oś współpracy Paryż-Berlin-Warszawa miała wspierać proces pojednania między Wschodem i Zachodem Europy oraz dążyć do przełamywania wzajemnych uprzedzeń i barier oraz budowania wspólnoty. Pomyślne zakończenie procesów rozszerzenia struktur NATO i UE stanowiło potwierdzenie skuteczności wysiłków politycznych i form współpracy, takich jak Trójkąt Weimarski. Od początku istnienia tej platformy podkreślano znaczenie kontaktów międzyludzkich oraz wymiany naukowej i kulturalnej. Potwierdzają to liczne trójstronne inicjatywy wymiany młodzieży, projekty naukowe oraz współpraca na szczeblu samorządowym.

Trójkąt Weimarski opiera się na deklaracji politycznej, nie posiada żadnych stałych struktur, sekretariatu ani nawet ustalonych terminów spotkań. Jego znaczenie zależy przede wszystkim od woli politycznej aktualnych władz. Z okazji 30. rocznicy utworzenia Trójkąta odbyło się spotkanie ministrów spraw zagranicznych, ale od ostatniego spotkania ministrów (do spraw europejskich) minęło już osiem lat. Taki format współpracy sprawia, że jak w soczewce odbijają się w nim zarówno konflikty wewnętrzne, jak i wspólne wyzwania stojące przed całą Unią Europejską. Obecnie są to przede wszystkim walka z pandemią i jej skutkami oraz wyzwanie dotyczące sprawiedliwej transformacji energetycznej i przemian w przemyśle, bez których nie uratujemy naszej wspólnej planety przed dewastacją wynikającą ze zmian klimatycznych. Inne obszary zainteresowań to potrzeba odnowienia relacji transatlantyckich i zapewnienia bezpieczeństwa w Europie w obliczu narastających zagrożeń.

Rocznice to także dobra okazja do refleksji nad sukcesami i wyzwaniami danego projektu. Stąd pomysł przeprowadzenia badań sondażowych w Polsce, Niemczech i Francji, podczas których pytaliśmy respondentów o to, jak oceniają relacje w ramach tej trójstronnej konstelacji oraz o to, jak postrzegają znaczenie tej współpracy dla dalszej integracji europejskiej. Pytaliśmy również o osobiste doświadczenia w kontaktach z osobami z Polski, Niemiec czy Francji oraz o znajomość formatu Trójkąta Weimarskiego. Wyniki badania przeprowadzonego przez Instytut Spraw Publicznych z inicjatywy Fundacji Konrada Adenauera i we współpracy z Fundacją Genshagen przedstawiono w poniższym raporcie.

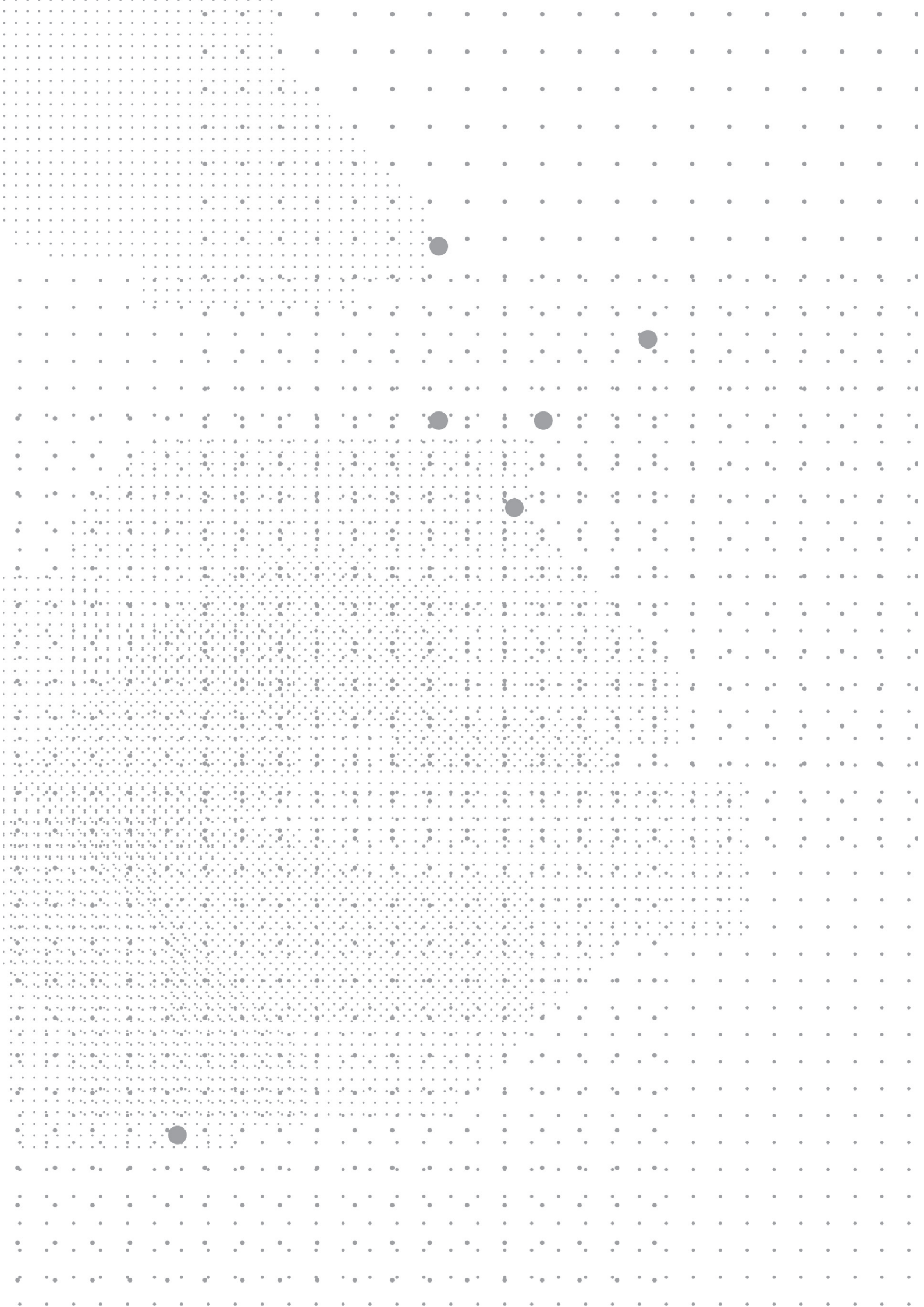

- ▶ *Zainteresowanie opinii publicznej polityką europejską i międzynarodową jest różne w poszczególnych krajach. Większość obywateli Polski i Niemiec deklaruje swoje zainteresowanie. We Francji zainteresowanie jest na zdecydowanie niższym poziomie, zwłaszcza w porównaniu z Niemcami.*
- ▶ *Poparcie dla członkostwa w UE jest najsilniejsze w Polsce, a następnie w Niemczech. Jedynie połowa francuskich respondentów popiera członkostwo ich kraju w UE, a niezdecydowani stanowią tam drugą co do wielkości grupę. Odsetek przeciwników członkostwa w UE jest najwyższy we Francji (21%), następnie w Niemczech (16%) i najniższy w Polsce (9%).*
- ▶ *Znaczna część ankietowanych (ale nie większość) wyraża chęć przywrócenia większych uprawnień państwu członkowskiemu, aby chronić suwerenność narodową.*
- ▶ *Wzmocnienie kompetencji UE popiera około jedna trzecia respondentów w każdym kraju. W Polsce odsetek badanych popierających wzmocnienie kompetencji UE jest porównywalny do odsetka tych, którzy wyrażają chęć przywrócenia części uprawnień rządowi krajowemu.*
- ▶ *Postrzeganie korzyści płynących z członkostwa w UE jest stosunkowo podobne w Niemczech i we Francji i różni się od percepcji Polaków. Trzy najczęściej wskazywane korzyści w Polsce (swoboda przemieszczania się, dobrobyt i wzrost gospodarczy) nie są tak doceniane w Niemczech czy we Francji. Polacy natomiast rzadziej niż Niemcy mają poczucie, że członkostwo w UE przyczynia się do poprawy pozycji ich kraju na arenie międzynarodowej i relacji z innymi państwami. Stosunkowo wysoki odsetek francuskich respondentów nie potrafi wskazać żadnych korzyści wynikających z członkostwa w Unii.*
- ▶ *Ankietowani ze wszystkich trzech krajów wskazują, że Niemcy i Francja to dwa z trzech najbardziej wpływowych państw UE. Tylko 12% Polaków i jeszcze mniej Niemców i Francuzów uważa, że Polska jest jednym z trzech najbardziej wpływowych państw członkowskich.*
- ▶ *Opinia publiczna we wszystkich trzech krajach uważa, że demokracja i prawa człowieka, a także wysoki poziom życia, stanowią elementy jednoczące obywateli UE w większym stopniu niż wspólna kultura i religia.*

- ▶ Wyraźna większość respondentów we wszystkich trzech krajach uważa USA za ważnego partnera UE, przy czym Francuzi są stosunkowo najbardziej sceptyczni.
- ▶ Wielka Brytania i Kanada są postrzegane jako ważni partnerzy we wszystkich trzech krajach, podczas gdy opinie na temat Japonii i Indii są bardziej wieloznaczne.
- ▶ Badani we wszystkich trzech krajach są dość podzieleni, jeśli chodzi o postrzeganie Rosji i Chin i nie można mówić o wyraźnych większościach w odniesieniu do któregośkolwiek z tych krajów. Podobny odsetek osób widzi Rosję i Chiny jako partnerów, co odsetek postrzegający te kraje jako rywali strategicznych UE, a prawie jedna trzecia respondentów ocenia je w sposób neutralny. Najbardziej sceptyczne poglądy na temat Rosji występują w Polsce, natomiast Chiny postrzegane są w sposób najbardziej krytyczny we Francji.
- ▶ Istnieje asymetria między Niemcami i Francją z jednej strony, a Polską z drugiej strony, jeśli chodzi o wzajemne zainteresowanie sytuacją w innych krajach. Niemcy i Francuzi uważają się za stosunkowo dobrze poinformowanych na temat wzajemnej polityki wewnętrznej i spraw społecznych. Natomiast zainteresowanie sytuacją w Polsce w Niemczech, a zwłaszcza we Francji, jest zdecydowanie mniejsze.
- ▶ Stosunkowo niewielu respondentów z Polski, Niemiec i Francji rozważyłoby zamieszkanie w jednym z dwóch pozostałych krajów. Największy odsetek stanowią Polacy, którzy wyjechaliby do Niemiec (23%) oraz Niemcy, którzy przeprowadziliby się do Francji (19%).
- ▶ Niemcy wydają się być najbardziej popularnym kierunkiem programów wymiany studenckiej, ponieważ 16% zarówno polskich, jak i francuskich respondentów wzięło udział w takiej wymianie albo ma krewnego, który w niej uczestniczył. Francja jest popularnym kierunkiem wśród Niemców, ale mniej wśród Polaków, natomiast najmniejsze, ale wciąż znaczące grupy Francuzów i Niemców studiowały w Polsce. Odsetki te są znacznie wyższe w przypadku najmłodszych respondentów.
- ▶ Znaczna część opinii publicznej w omawianych trzech krajach jest świadoma istnienia partnerstwa pomiędzy swoimi regionami / miastami oraz partnerami z jednego z dwóch pozostałych krajów. Świadomość istnienia współpracy francusko-niemieckiej i polsko-niemieckiej jest wyższa niż w przypadku partnerstwa polsko-francuskiego, a stosunkowo niewielu respondentów we wszystkich trzech krajach potrafi wskazać konkretne efekty takich partnerstw.
- ▶ Niemcy i Polacy postrzegają stosunki polsko-niemieckie jako ważne dla integracji europejskiej (przy czym większość Polaków ocenia je jako bardzo

ważne). Francuska opinia publiczna jest bardziej podzielona i prawie połowa respondentów nie jest w stanie udzielić odpowiedzi na to pytanie, przy czym większość (29%) uważa, że są one dość ważne.

- ▶ Stosunki francusko-niemieckie są postrzegane jako ważne przez wyraźną większość Niemców, Polaków i Francuzów, przy czym nieznaczna mniejszość uważa, że nie są one istotne. Co ciekawe, więcej Polaków (48%) niż Francuzów uważa te relacje za bardzo ważne.
- ▶ Stosunki polsko-francuskie są postrzegane jako ważne w Niemczech i w Polsce, ale w mniejszym stopniu we Francji, gdzie jedynie 7% uważa je za bardzo ważne.
- ▶ Większość Francuzów i prawie połowa niemieckich respondentów nigdy nie słyszała terminu „Trójkąt Weimarski”, podczas gdy tylko 12% Niemców i 4% Francuzów twierdzi, że wie, do czego on się odnosi. Z drugiej strony, większość Polaków twierdzi, że przynajmniej słyszała ten termin, a aż 24% twierdzi, że zna jego znaczenie.
- ▶ Zdecydowana większość respondentów w Polsce i Niemczech uważa, że współpraca w ramach Trójkąta Weimarskiego jest ważna dla integracji europejskiej i ustalania agendy politycznej UE. Liczby te są znacznie mniejsze we Francji, gdzie 48% uważa, że współpraca w ramach Trójkąta Weimarskiego ma znaczenie, a tylko 11% ocenia ją jako bardzo ważną (mniej niż połowa ankietowanych w Niemczech i Polsce).
- ▶ Większość Polaków (52%) i ponad jedna trzecia Niemców (36%) zgadza się, że w przyszłości należy wzmocnić współpracę w ramach Trójkąta Weimarskiego, natomiast Francuzi pozostają mniej przekonani w tej kwestii (27%). Niemniej jednak tylko znikoma mniejszość w każdym kraju chciałaby ograniczenia współpracy.
- ▶ We wszystkich trzech krajach współpraca w ramach Trójkąta Weimarskiego cieszy się znacznym poparciem w wielu obszarach polityki. Zwłaszcza Niemcy i Polacy deklarują zdecydowane poparcie dla współpracy na rzecz umacniania demokracji zarówno w UE, jak i poza nią. Polacy wyrażają chęć zacieśnienia współpracy gospodarczej i obronnej, Niemcy zaś jako niezwykle ważną oceniają potrzebę wypracowywania wspólnego europejskiego stanowiska w zakresie polityki wobec Rosji i Chin. Francuzi popierają wspólne działania na rzecz klimatu, demokracji i post-pandemicznej współpracy w zakresie opieki zdrowotnej stosunkowo bardziej niż w innych obszarach polityki.

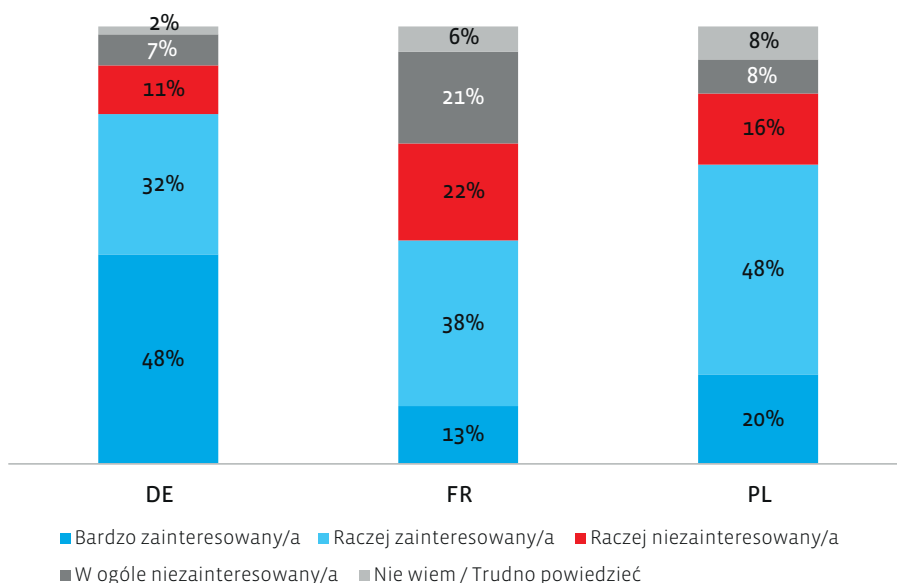
CZĘŚĆ PIERWSZA:

Postrzeganie integracji europejskiej w krajach Trójkąta Weimarskiego

1.1 Zainteresowanie Unią Europejską

Istnieją znaczne różnice, jeśli chodzi o zainteresowanie poszczególnych społeczeństw sprawami europejskimi i międzynarodowymi. Zainteresowanie w tym zakresie jest zdecydowanie największe w Niemczech, gdzie ponad 80% respondentów deklaruje duże albo umiarkowane zainteresowanie tymi tematami. Natomiast francuscy ankietowani wyrażają stosunkowo najmniejsze zainteresowanie: tylko połowa badanych udzieliła odpowiedzi pozytywnej na to pytanie, podczas gdy co piąta osoba deklaruje brak zainteresowania, w porównaniu z 7% w Niemczech i 8% w Polsce, gdzie ponad dwie trzecie respondentów zadeklarowało przynajmniej pewne zainteresowanie.

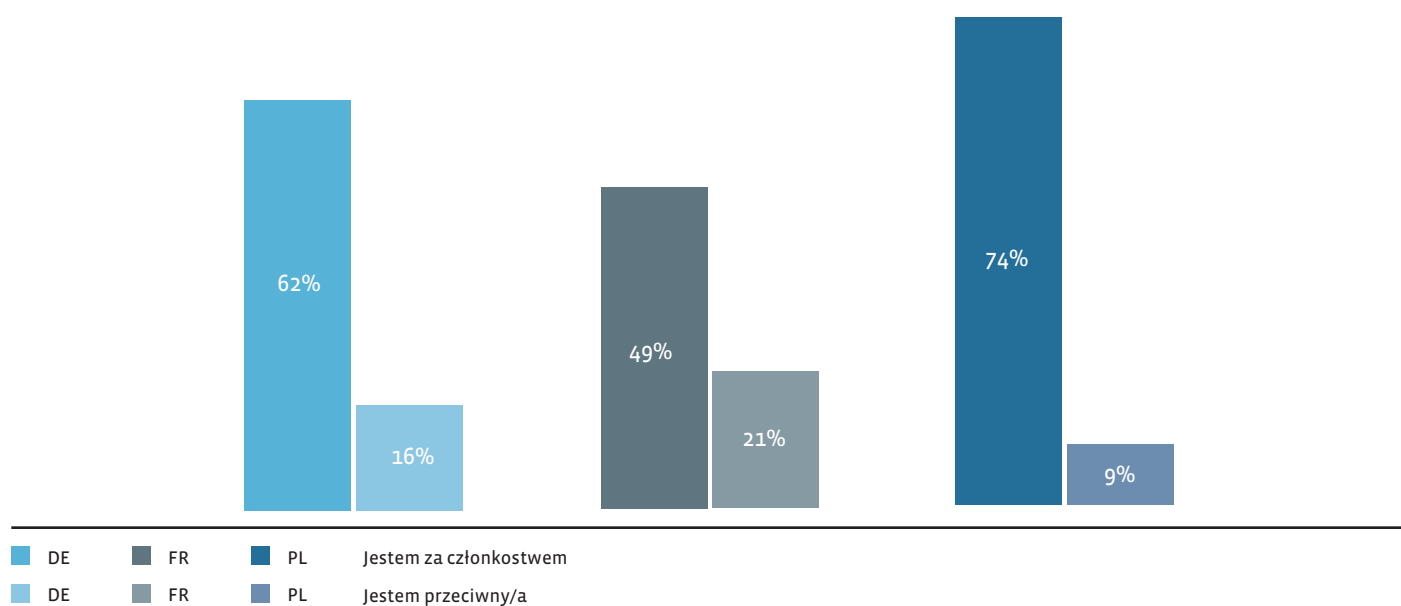
Jak ocenia Pan/Pani swoje zainteresowanie polityką europejską i międzynarodową? Jest Pan/Pani:

1.2 Poparcie społeczne dla członkostwa w Unii Europejskiej

Polskie poparcie dla członkostwa w UE jest najwyższe wśród ankietowanych społeczeństw, przy czym 74% Polaków jest za członkostwem, a mniej niż co dziesiąty Polak jest jemu przeciwny. Niemcy są na drugim miejscu, przy czym dwie trzecie respondentów przejawia postawy pronijne, a zaledwie 16% to eurosceptycy. Francuzi natomiast ogólnie nie są zbyt entuzjastycznie nastawieni do UE, przy czym tylko połowa badanych deklaruje poparcie dla człon-

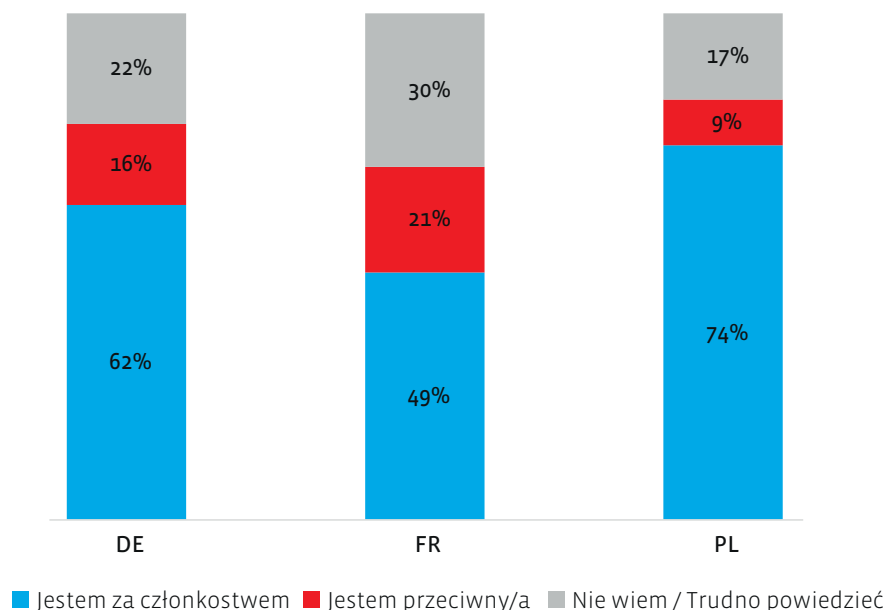

Czy jest Pan/Pani za czy przeciw członkostwu swojego kraju w Unii Europejskiej?

kostwa w Unii, a co piąty ankietowany ma zdanie przeciwne. Co znaczące, 30% respondentów we Francji nie potrafiło określić czy są za, czy przeciw członkostwu w UE. We wszystkich trzech krajach zainteresowanie sprawami europejskimi i międzynarodowymi koreluje dodatnio z poparciem dla członkostwa w UE (osoby bardziej zainteresowane są również bardziej proeuropejskie).

Czy jest Pan/Pani za czy przeciw członkostwu swojego kraju w Unii Europejskiej?

Poparcie dla członkostwa w UE zależy od poglądów politycznych respondentów. I tak we Francji większość (51%) wyborców Zjednoczonego Narodu to przeciwnicy członkostwa w UE, a jedna trzecia to zwolennicy. W Niemczech jedyną partią, której wyborcy sprzeciwiają się członkostwu w UE jest

W Polsce większość zwolenników głównych sił politycznych opowiada się za członkostwem

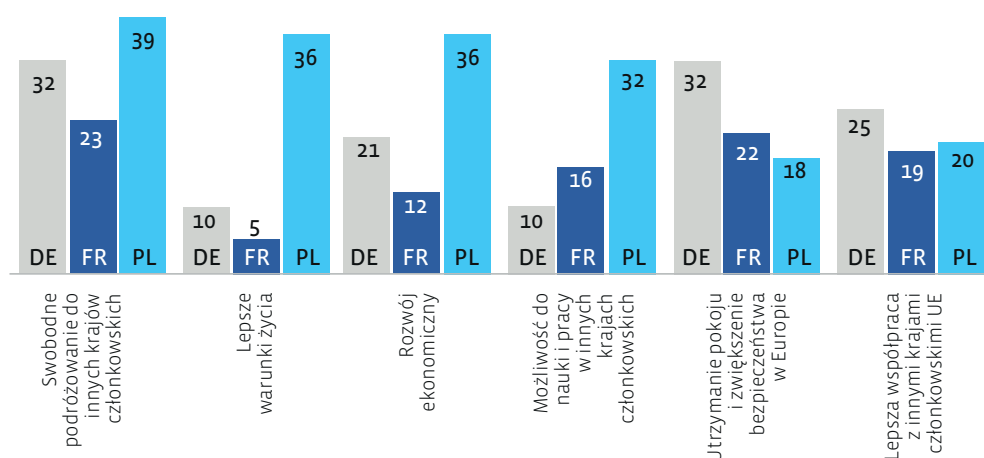
Alternatywa dla Niemiec (61% przeciw i 25% za). W Polsce większość zwolenników głównych sił politycznych opowiada się za członkostwem, ale można zaobserwować poparcie na różnych poziomach. I tak 67% wyborców rządzącej partii Prawo i Sprawiedliwość opowiada się za członkostwem w UE (15% przeciw), natomiast w przypadku głównego ugrupowania opozycyjnego – Koalicji Obywatelskiej – postawy pronijne przejawia 97% jej zwolenników.

1.3 Postrzegane korzyści z członkostwa w UE

Społeczeństwa niemieckie, polskie i francuskie różnią się, jeśli chodzi o postrzeganie korzyści płynących z członkostwa w UE. Swoboda podróżowania, lepsza jakość życia i wzrost gospodarczy to najpopularniejsze wśród Polaków korzyści z członkostwa, a tuż za nimi znajdują się możliwości kształcenia się i pracy za granicą. We Francji i Niemczech również wysoko jest ceniona swoboda podróżowania. Niemcy ponadto za równie ważną korzyść uznają wkład UE w utrzymanie pokoju i bezpieczeństwa w Europie, wymieniając następnie

lepszą współpracę z innymi krajami UE oraz wzrost gospodarczy. Francuscy respondenci mieli problem ze wskazaniem konkretnych korzyści (22% odpowiedziało „nie wiem”), natomiast, podobnie jak w Niemczech, choć tu odsetek jest mniejszy, pokój i współpraca w Europie były wskazywane częściej niż inne możliwe zalety członkostwa. Francuzi doceniają również fakt, że członkostwo w UE sprzyja lepszej współpracy Francji z innymi państwami członkowskimi, wzmacniając w ten sposób pozycję Francji na arenie międzynarodowej. Warto zauważyć, że trzy najczęściej wymieniane w Polsce korzyści (swoboda przemieszczania się, dobrobyt i wzrost gospodarczy) są mniej doceniane w Niemczech czy we Francji. Polacy natomiast nie odczuwają politycznego wzmocnienia własnej pozycji dzięki członkostwu, w przeciwieństwie do Francuzów i Niemców.

Swoboda podróżowania,
lepszą jakość życia
i wzrost gospodarczy
to najpopularniejsze
wśród Polaków korzyści
z członkostwa

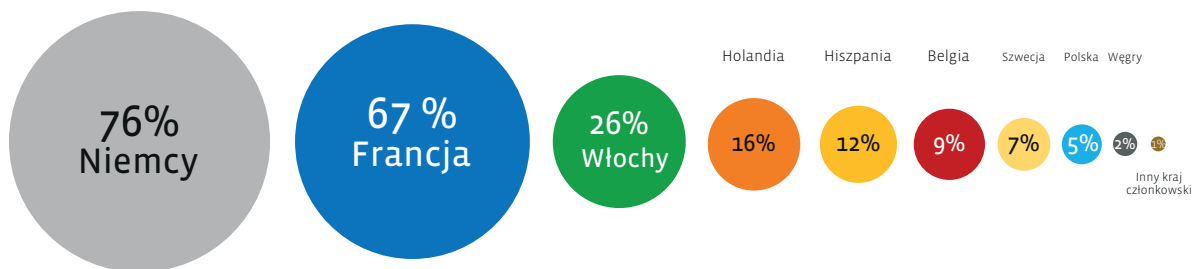
Które z poniższych opinii oddają według Pana/Pani najważniejsze powody, dla których Pana/Pani kraj skorzystał na członkostwie w Unii Europejskiej. Poproszę o wskazanie maksymalnie 3 odpowiedzi:

1.4 Poglądy na temat najbardziej wpływowych krajów w Europie

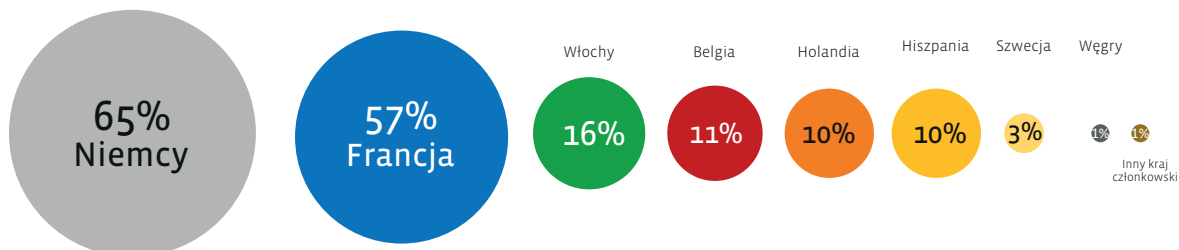
Obywatele wszystkich trzech krajów mają niewiele wątpliwości co do tego, które państwa odgrywają główną rolę w kształtowaniu agendy europejskiej, przy czym ponad dwie trzecie ankietowanych wskazuje na Niemcy, a zdecydowana większość postrzega Francję jako kluczowego gracza. W Niemczech i Francji Włochy postrzegane są jako trzeci najważniejszy kraj w UE, Polacy natomiast uważają, że jest to Belgia (a następnie Włochy i Holandia). Polska nie jest uważana za ważnego gracza w żadnym z państw, a jedynie Węgry postrzegane są jako mniej ważne niż Polska. Sami Polacy mają niskie mniemanie co do znaczenia swojego kraju w Unii, jednak i tak stosunkowo więcej Polaków (12%) niż Francuzów czy Niemców, widzi Polskę w gronie trzech najbardziej wpływowych krajów w UE.

Polacy mają niskie
mniemanie co do znaczenia
swojego kraju w Unii

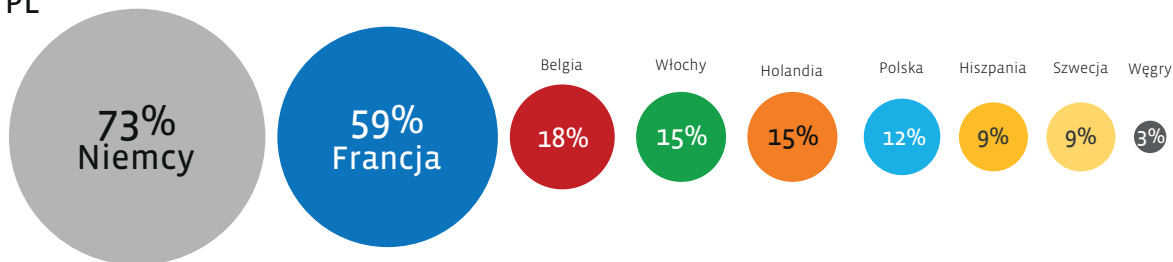
DE

FR

PL

Które z poniższych krajów według Pana/Pani opinii odgrywają największą rolę w kształtowaniu agendy i polityki europejskiej. Proszę zaznaczyć maksymalnie 3 kraje o największym wpływie:

1.5 Różnorodne źródła jedności europejskiej

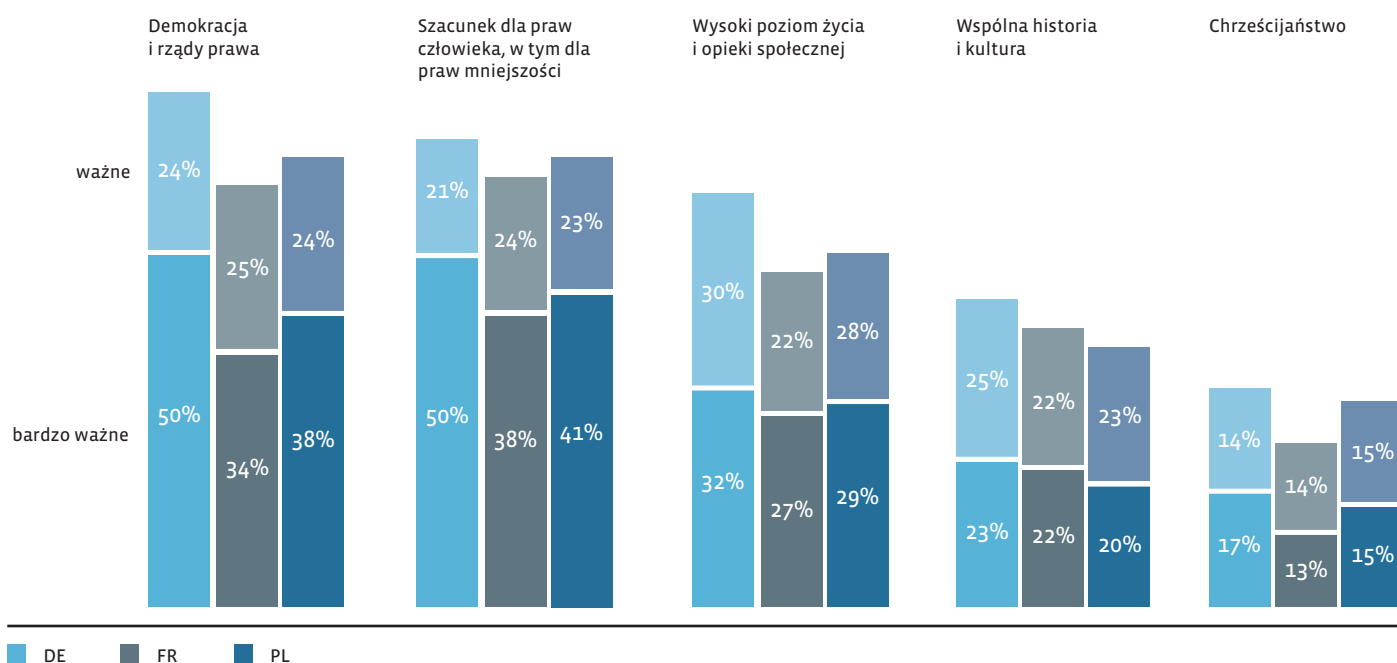
W dzisiejszej debacie publicznej pojawiają się różne poglądy dotyczące wartości jednoczących obywateli Unii Europejskiej. Niektóre z tych wartości, takie jak demokracja i praworządność, zostały określone w art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej, podczas gdy inne, takie jak wspólna historia i kultura czy religia chrześcijańska, definiowane są jako istotne dla spójności Unii przez różne ugrupowania polityczne i intelektualistów. Jeszcze inni twierdzą, że dobrobyt ekonomiczny oparty na wysokim poziomie opieki społecznej jest tym, co łączy obywateli UE. Jak zobaczymy, wszystkie te różnorodne źródła jedności europejskiej mają, choć w różnym stopniu, znaczenie dla opinii publicznej w Polsce, Francji i Niemczech.

Demokracja i praworządność są postrzegane we wszystkich trzech krajach jako znacznie ważniejsze niż kultura i historia czy religia

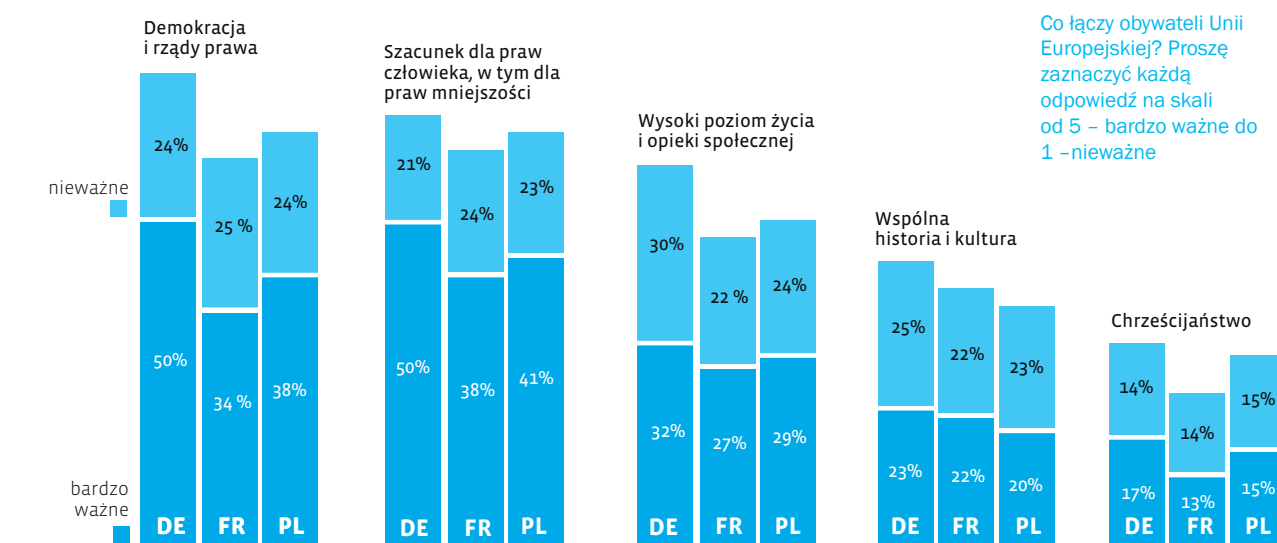
Demokracja i praworządność są postrzegane we wszystkich trzech krajach jako znacznie ważniejsze niż kultura i historia czy religia. Takie stwierdzenie popiera co najmniej dwie trzecie respondentów. Niemcy są najgorętszymi zwolennikami znaczenia praworządności, przy czym 74% zgadza się z tym stwierdzeniem.

Co łączy obywateli Unii Europejskiej?

niem, a 50% uważa, że jest ona bardzo ważna. Poszanowanie praw człowieka, w tym praw mniejszości, również postrzegane jest jako element składowy tożsamości europejskiej przez wyraźną większość we wszystkich trzech krajach, przy czym stosunkowo nieliczne grupy badanych mają odmienne zdanie.

Społeczeństwo polskie, niemieckie i francuskie ma podobne poglądy, jeśli chodzi o rolę kultury i historii w tworzeniu wspólnej tożsamości obywateli UE. Prawie połowa respondentów uważa, że są one ważne, natomiast mniej niż jedna na pięć osób w każdym kraju sądzi, że mają one niewielkie znaczenie albo nie mają żadnego. Stosunek obywateli wszystkich trzech państw do religii jako czynnika jednoczącego społeczeństwa europejskie jest bardziej sceptyczny niż w przypadku kultury, przy czym mniej niż jedna trzecia ankietowanych udzieliła odpowiedzi pozytywnej, podczas gdy podobne grupy respondentów mają wątpliwości w tej kwestii.

Innym ważnym czynnikiem, który wszystkie trzy społeczeństwa postrzegają jako jednoczący obywateli UE jest dobrobyt i wysoki poziom opieki społecznej. Niemcy zgadzają się z tym stwierdzeniem w większym stopniu niż Francuzi, którzy mają nieco większe wątpliwości w tej kwestii niż Niemcy i Polacy. Tu również nieznaczna liczba osób w omawianych trzech krajach ma całkowicie odmienne zdanie.

W Polsce poglądy na temat źródeł jedności europejskiej są silnie skorelowane z przynależnością polityczną respondentów. I tak zwolennicy populistycznej i nacjonalistycznej prawicy (PiS, Konfederacja) częściej podkreślają znaczenie chrześcijaństwa, natomiast ci, którzy głosują na demokratyczne partie opozycyjne, zwłaszcza Platformę Obywatelską i Lewicę, są raczej sceptyczni w tym względzie. Ci sami zwolennicy partii opozycyjnych w Polsce częściej natomiast wychodzą z założenia, że demokracja, praworządność, poszanowanie praw człowieka oraz instytucje unijne są tymi elementami, które spajają Europejczyków. W Niemczech i Francji sympatie partyjne nie korelują

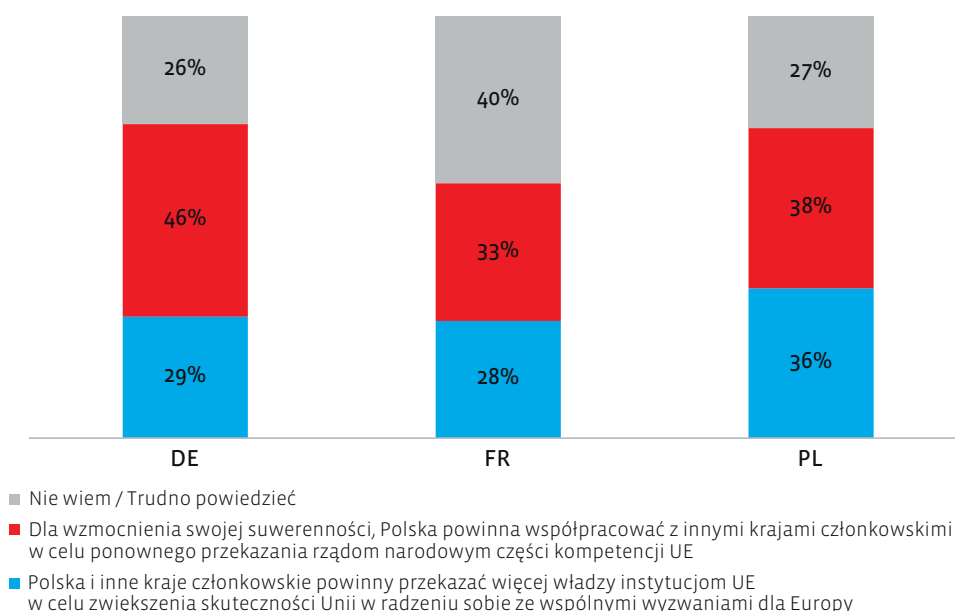
tak wyraźnie z poglądami na temat jedności europejskiej, jak ma to miejsce w Polsce.

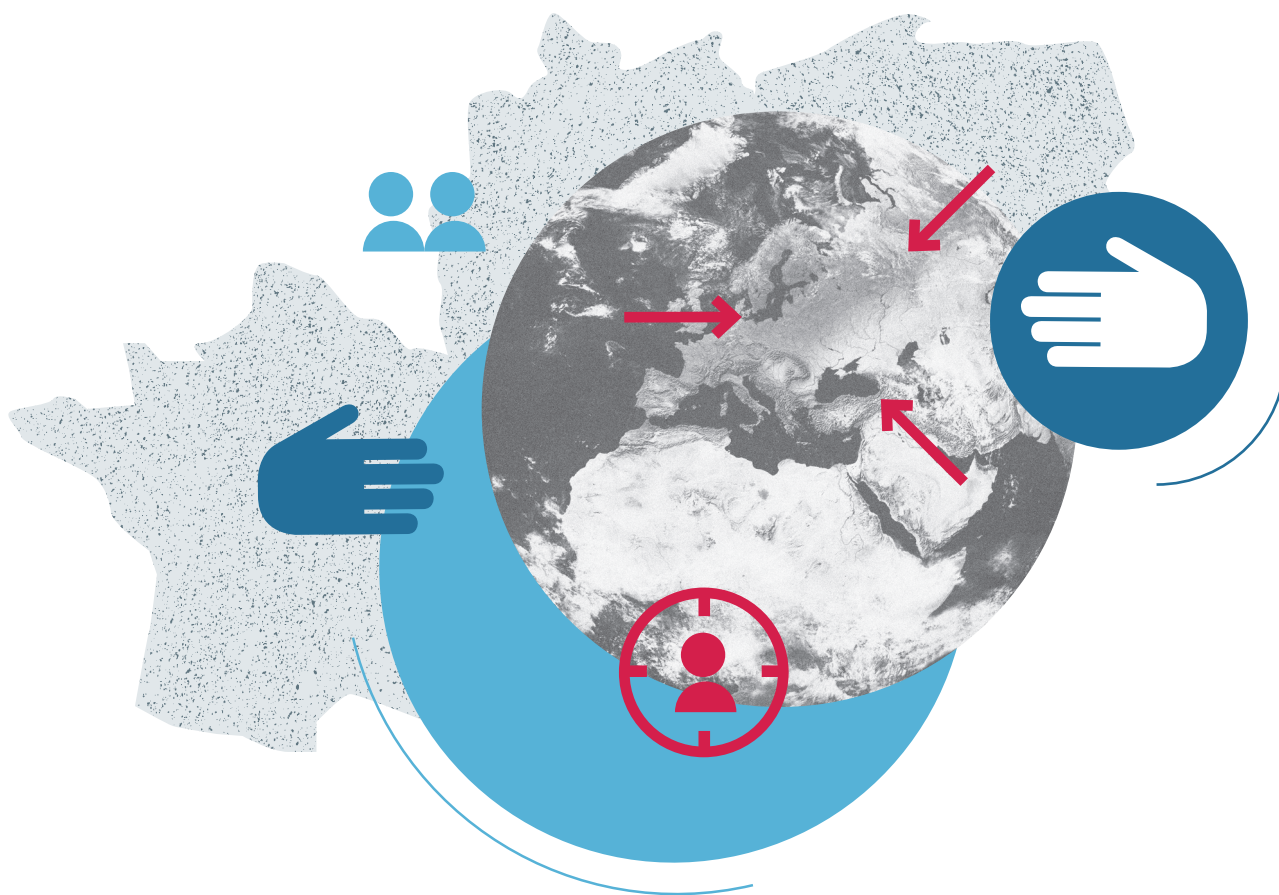
Podsumowując, podczas gdy wszystkie elementy składowe tożsamości europejskiej są doceniane przez obywateli wszystkich trzech krajów, omawiane społeczeństwa przywiązują relatywnie większą wagę do demokracji, praworządności, praw obywatelskich i dobrobytu niż do takich czynników jak wspólna historia i kultura czy religia.

1.6 Poglądy na temat przyszłego kierunku UE

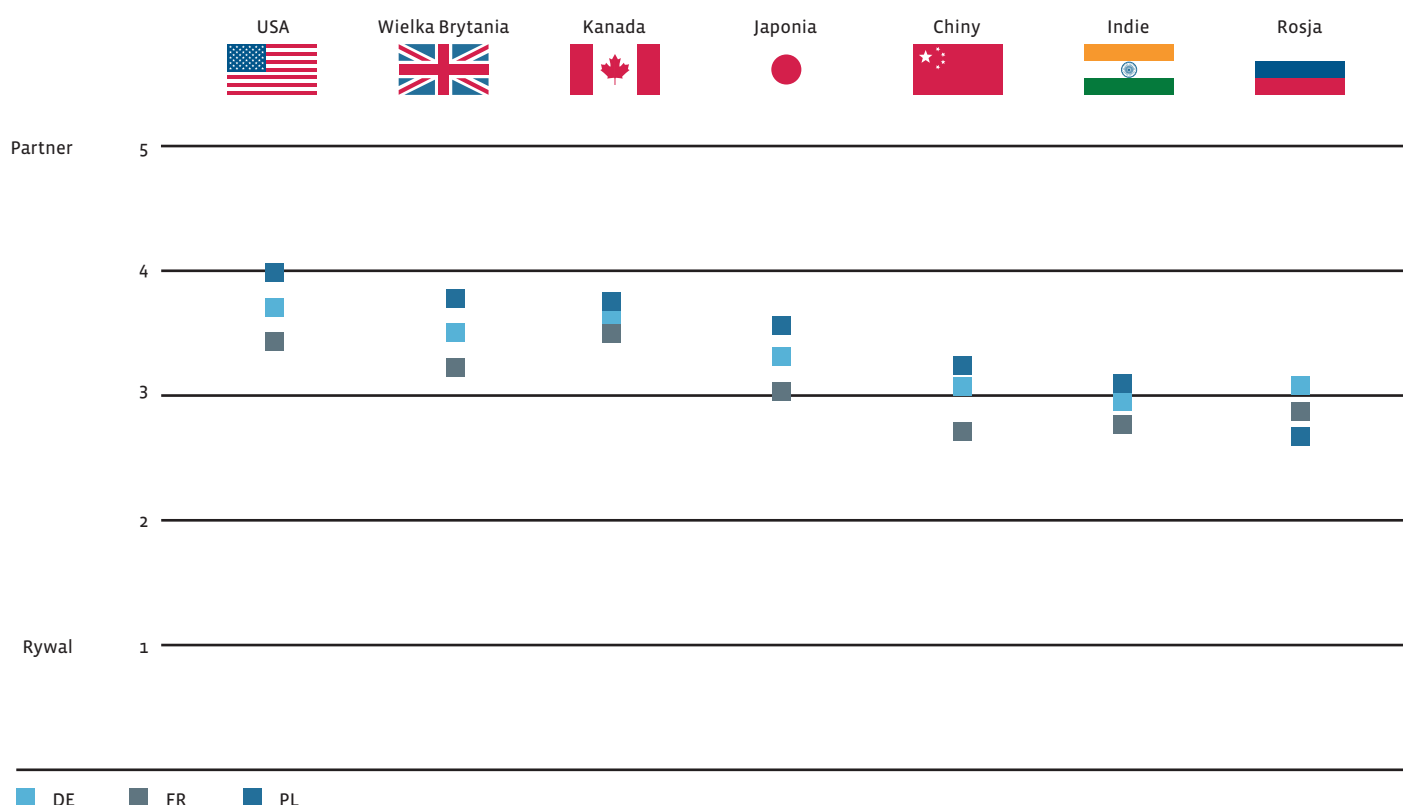
Podczas gdy we wszystkich trzech krajach poparcie dla członkostwa w UE jest wyraźnie wyższe niż postawy eurosceptyczne, o tyle wydaje się, że trzy dyskutowane społeczeństwa są podzielone, jeśli chodzi o to, jak ich zdaniem powinna wyglądać ewolucja tej organizacji. O ile znaczna część każdego społeczeństwa popiera zwiększanie kompetencji instytucji unijnych, aby mogły sprostać wspólnym wyzwaniom, duże grupy (ale nie większość) ankietowanych we wszystkich trzech państwach chciałyby, aby część uprawnień została przekazana z powrotem państwom narodowym, aby w ten sposób lepiej chronić ich suwerenność. W Polsce obie przeciwstawne preferencje wyrażają podobne grupy respondentów, natomiast zarówno we Francji, jak i w Niemczech obóz „suwerenności” jest wyraźnie większy niż obóz zwolenników ściślejszych związków w ramach UE. Czterdzieści procent Francuzów odmówiło udzielenia odpowiedzi na to pytanie, co odpowiada stosunkowo małemu zainteresowaniu sprawami UE w tym kraju.

Które z poniższych zdań
najlepiej oddaje Pana/Pani
opinię o przyszłości UE?

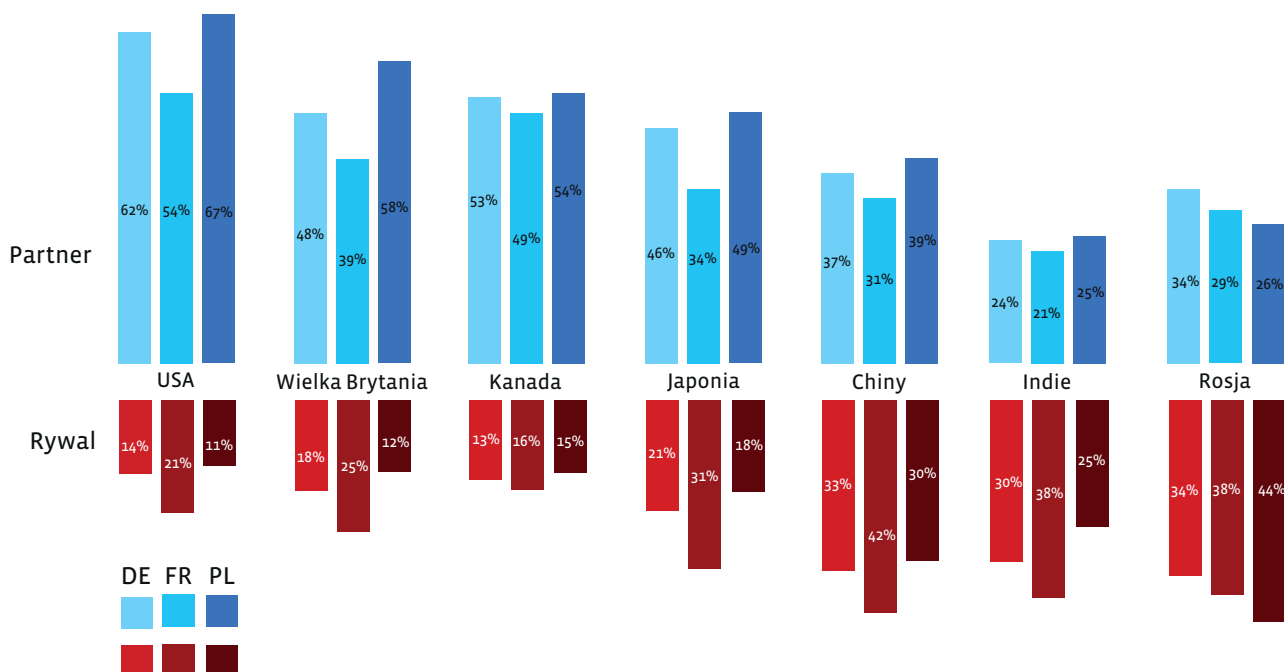

Które z poniższych państw powinny być ważnym partnerem Unii Europejskiej w walce z globalnymi wyzwaniami i zagrożeniami, a które z tych państw należy traktować jako strategicznego rywala?

1.7 Unia Europejska i globalne wyzwania – partnerzy i strategiczni rywale

Które z poniższych państw powinny być ważnym partnerem Unii Europejskiej w walce z globalnymi wyzwaniami i zagrożeniami, a które z tych państw należy traktować jako strategicznego rywala?

Polacy, Niemcy i Francuzi najczęściej uznają trzy dobrze prosperujące anglojęzyczne demokracje – USA, Wielką Brytanię i Kanadę – za ważnych partnerów, a nie strategicznych rywali UE.

Absolutna większość postrzega Stany Zjednoczone jako ważnego partnera UE, przy czym Polacy są tu najbardziej entuzjastyczni (67%), tuż za nimi znajdują się Niemcy (62%). Jednocześnie stosunkowo niewielu respondentów postrzega USA jako rywala. Ten ostatni pogląd podziela 21% Francuzów, 14% Niemców i 11% Polaków.

Polska jest krajem, który najlepiej ocenia możliwą współpracę Wielkiej Brytanii z UE (58%), a niewielki odsetek Polaków (12%) postrzega Wielką Brytanię jako strategicznego rywala, natomiast Niemcy i Francuzi mają większe wątpliwości co do potencjału partnerstwa z Wielką Brytanią (odpowiednio 48% i 39%). Niemniej jednak, nawet we Francji tylko mniejszość badanych (25%) postrzega pobrexitową Wielką Brytanię jako strategicznego rywala UE. Większość Polaków i Niemców oraz prawie połowa wszystkich Francuzów widzi Kanadę jako partnera UE, podczas gdy stosunkowo nieliczna mniejszość postrzega ją jako rywala.

Polacy, Niemcy i Francuzi najczęściej uznają USA, Wielką Brytanię i Kanadę za ważnych partnerów Unii Europejskiej

Poza tzw. światem zachodnim, Japonia jest uważana za ważnego partnera UE przez stosunkowo duży odsetek respondentów. Niemniej jednak w żadnym z trzech krajów nie występuje sytuacja, w której większość uznawałaby Japonię za ważnego partnera, choć jeszcze mniej ankietowanych postrzega ją jako strategicznego rywala.

Postrzeganie Chin jest ambiwalentne

Postrzeganie Chin jest ambiwalentne. Porównywalny odsetek respondentów uważa Chiny za partnera jak i za strategicznego rywala UE, z wyjątkiem Francji, gdzie prawie połowa wszystkich ankietowanych (42%) uważa Chiny za rywala UE, przewyższając liczebnie tych, którzy uznają je za partnera (31%).

Co uderza, postrzeganie Indii, często określanym mianem „największej demokracji świata”, jest mniej pozytywne niż w przypadku Chin, zwłaszcza jeśli chodzi o odsetek respondentów, którzy uważają Indie za ważnego partnera UE. Podobne grupy badanych w każdym kraju oceniają je jako ważnego partnera i strategicznego rywala. Największe grupy we wszystkich krajach stanowią osoby, które nie były w stanie umieścić Indii w żadnym z obozów, wybierając neutralną odpowiedź.

Obywatele wszystkich trzech krajów są bardzo podzieleni, jeśli chodzi o postrzeganie pozycji Rosji w UE. Jedna trzecia niemieckich respondentów i jeszcze mniej badanych we Francji i w Polsce postrzega Rosję jako ważnego partnera, podczas gdy duża część (choć nie większość) Francuzów i Polaków widzi Rosję jako strategicznego rywala. Ten ostatni pogląd podziela 34% Niemców, podczas gdy dokładnie taki sam odsetek Niemców chciałby, aby Rosja była ważnym partnerem UE.

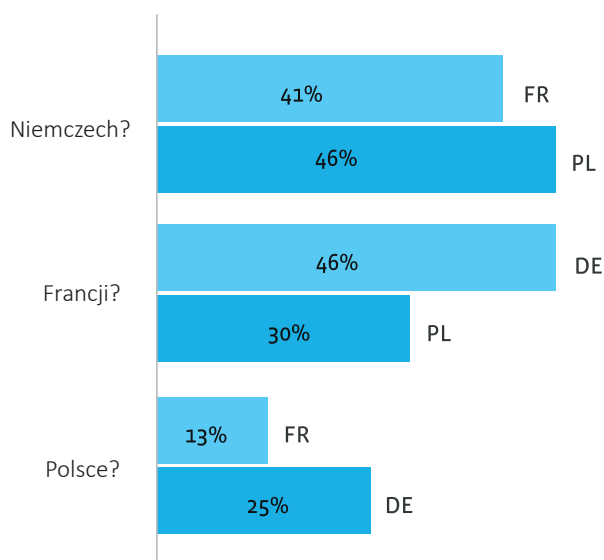
2.1 Poziom wiedzy na temat krajów Trójkąta Weimarskiego

O ile Trójkąt Weimarski obejmuje przede wszystkim relacje i wspólne inicjatywy trzech rządów, wymiar społeczny stosunków między naszymi krajami stanowi ważny aspekt tych relacji. Poparcie społeczne dla pogłębiania współpracy zależy w dużej mierze od wiedzy, wzajemnego zainteresowania i kontaktów pomiędzy obywatelami i obywatelkami wszystkich trzech krajów.

Nasze badanie wykazało, że istnieje wyraźna asymetria między Niemcami i Francją z jednej strony, a Polską z drugiej strony, jeśli chodzi o wzajemne zainteresowanie sytuacją w innych krajach. Niemcy i Francuzi uważają się za stosunkowo dobrze poinformowanych w zakresie wzajemnej polityki wewnętrznej i spraw społecznych. Natomiast zainteresowanie sytuacją w Polsce w Niemczech, a zwłaszcza we Francji, jest zdecydowanie mniejsze. O ile 41% Francuzów deklaruje swoją wiedzę na temat Niemiec, tylko 13% czuje się poinformowanych o sytuacji w Polsce. Znajomość spraw polskich w Niemczech jest prawie dwukrotnie wyższa niż we Francji (25%), choć jest znacznie mniejsza niż deklarowana przez nich wiedza o sytuacji wewnętrznej we Francji. Polacy wykazują ponad dwukrotnie większe zainteresowanie sprawami francuskimi niż Francuzi sprawami polskimi, a podobna asymetria występuje między Polską a Niemcami. Pokazuje to, że poziom świadomości i zainteresowania sytuacją w Polsce w pozostałych dwóch krajach Trójkąta Weimarskiego pozostawia wiele do życzenia.

Istnieje wyraźna asymetria między Niemcami i Francją z jednej strony, a Polską z drugiej strony, jeśli chodzi o wzajemne zainteresowanie

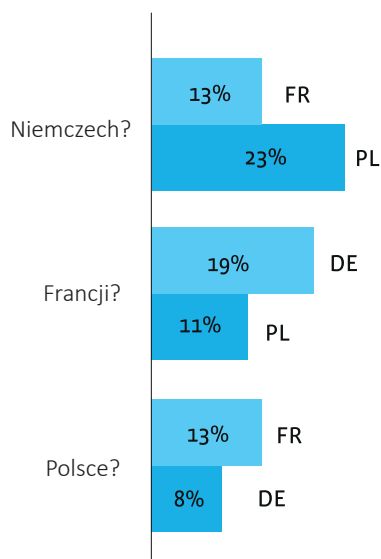
Jak ocenia Pan(i) swoją
wiedzę na temat sytuacji
społeczno-politycznej w:

2.2 Możliwość zamieszkania w innym kraju Trójkąta Weimarskiego

Członkostwo w UE daje wszystkim obywatelom europejskim prawo do osiedlenia się w dowolnym innym kraju UE. Jak się okazuje, opcję zamieszkania w jednym z dwóch pozostałych państw rozważałaby jedynie mniejszość ankietowanych w każdym z krajów Trójkąta Weimarskiego. Znaczna liczba Polaków (23%) deklaruje, że rozważyłaby zamieszkanie w Niemczech, natomiast tylko 13% francuskich respondentów wyraziło taką opinię. 19% Niemców chciałoby mieszkać we Francji, a mniej niż 10% rozważyłoby przeprowadzkę do Polski. Francuzi są mniej chętni do przeprowadzki do któregośkolwiek z dwóch pozostałych krajów, przy takim samym odsetku (tylko 13%) osób, które rozważyłyby przeprowadzkę do Niemiec oraz tych, którzy mogliby się przeprowadzić do Polski.

Czy myślał Pan/myślała
Pani kiedyś o zamieszkanu w:

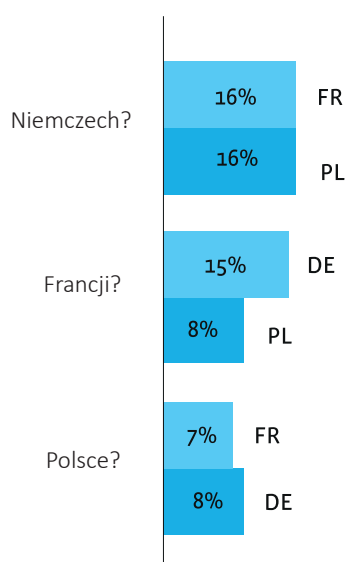

2.3 Udział w programach wymiany studenckiej

Uważa się, że programy wymiany studenckiej są jednym ze sposobów budowania tożsamości europejskiej kolejnych pokoleń elit politycznych, intelektualnych i biznesowych. Spośród trzech omawianych krajów Niemcy są najbardziej popularnym kierunkiem, ponieważ 16% zarówno Polaków, jak i Francuzów deklaruje, że wzięło udział w takiej wymianie albo że zrobili to ich krewni. Francja jest popularnym kierunkiem wśród Niemców, ale mniej wśród Polaków, natomiast najmniejsze, ale wciąż znaczące grupy Francuzów i Niemców studiowały w Polsce.

Niemcy wydają się być najbardziej popularnym kierunkiem wymiany studenckiej

Jeśli jednak weźmiemy pod uwagę tylko najmłodszych respondentów (18-24 lata), liczby te są znacznie wyższe. Tak więc 30% młodych Polaków deklaruje, że uczestniczyło w programach wymiany w Niemczech (albo że ich krewni uczestniczyli), a 14% – we Francji. Jeszcze więcej młodych Niemców (32%) twierdzi, że studiowało we Francji, a aż 14% młodych Francuzów – w Polsce.

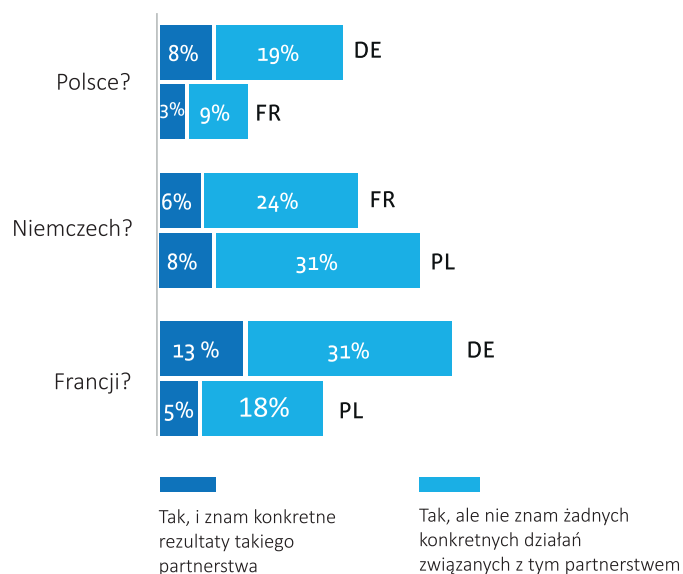
Czy Pan/Pani lub ktoś z Państwa bliskich brał udział w programie wymiany młodzieży lub studentów w:

2.4 Poziom współpracy między regionami i miastami

Współpraca na poziomie regionów i miast stanowi ważny element integracji europejskiej oraz stosunków między Niemcami, Francją i Polską. Nasze badanie pokazuje, że znaczna część opinii publicznej w omawianych trzech krajach jest przynajmniej świadoma istnienia partnerstwa między swoimi regionami / miastami oraz ich odpowiednikami w jednym z dwóch pozostałych państw. Świadczy to o tym, że poziom takiej współpracy (postrzegany przez opinię publiczną) jest wyższy w przypadku Polski i Niemiec oraz Niemiec i Francji, niż w przypadku Polski i Francji. Należy również zauważyć, że względna mniejszość w każdym kraju jest świadoma konkretnych efektów takiej współpracy.

I tak 13% Niemców jest świadomych takich efektów w przypadku francusko-niemieckich partnerstw samorządowych, natomiast w innych przypadkach liczby te nie przekraczają dziesięciu procent respondentów w każdym kraju.

Czy miasto lub region,
w którym Pan/Pani
mieszka, prowadzi
współpracę partnerską
z miastem lub regionem w:

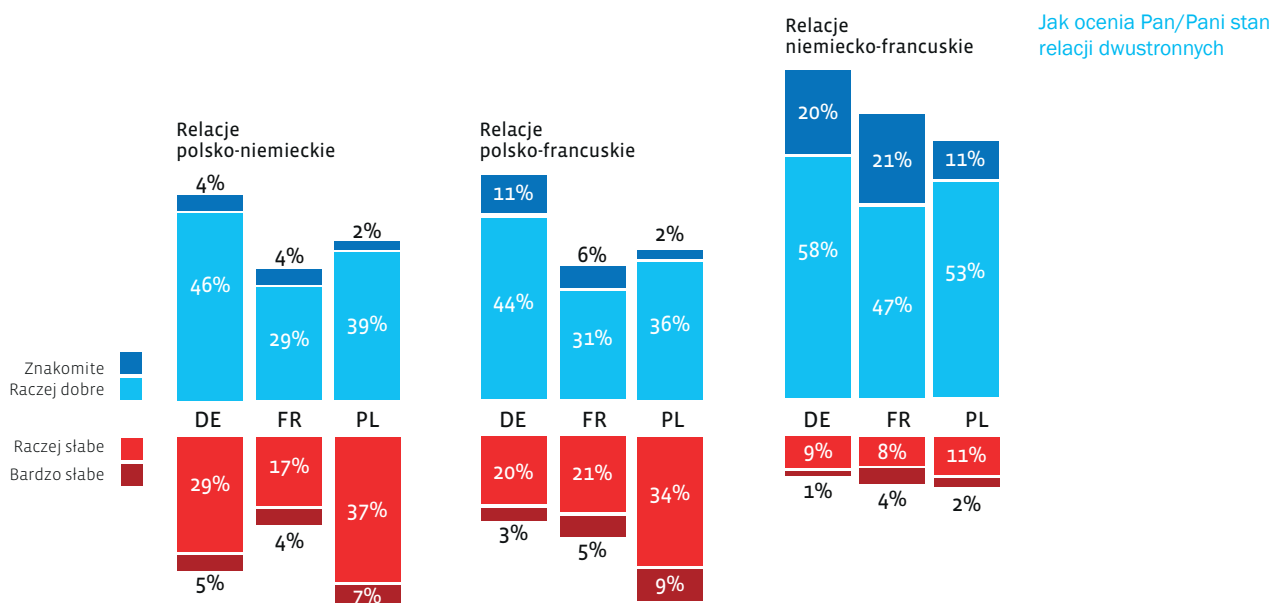

3.1 Ocena stosunków dwustronnych między krajami Trójkąta Weimarskiego

Ocena opinii publicznej na temat aktualnego stanu stosunków dwustronnych między Polską i Niemcami, Polską i Francją oraz między Niemcami i Francją pozostaje ważną kwestią dla decydentów politycznych i ekspertów, którzy kształtują lub analizują te stosunki. Jak się okazało, poglądy trzech omawianych społeczeństw na temat obecnego stanu stosunków polsko-niemieckich i polsko-francuskich są dość wieloznaczne, przy czym znaczne grupy respondentów mają w tej kwestii sprzeczne opinie.

W Niemczech dominują pozytywne opinie na temat relacji z Polską, przy czym połowa wszystkich respondentów ocenia stosunki jako raczej dobre (46%) albo nawet doskonałe (4%). Natomiast, podczas gdy największa grupa francuskich ankietowanych nie potrafiła dokonać oceny stosunków polsko-niemieckich, jedna trzecia uważa, że są raczej dobre albo doskonałe, podczas gdy co piąty badany uważa, że są raczej złe albo bardzo złe (odpowiednio 17% i 4%). Polacy są stosunkowo najbardziej krytyczni w ocenie relacji polsko-niemieckich: 44% uważa, że stosunki są złe albo bardzo złe (odpowiednio 37% i 7%), podczas gdy 41% uważa, że są one dobre albo bardzo dobre (odpowiednio 39% i 2%).

Polacy są najbardziej krytyczni w ocenie relacji polsko-niemieckich

Polska ocena stanu relacji polsko-francuskich jest bardzo zbliżona do opinii na temat stosunków polsko-niemieckich, ponieważ opinie pozytywne i negatywne wyrażane są przez porównywalne grupy respondentów. We Francji opinii pozytywnych i negatywnych jest mniej niż w Polsce, gdyż prawie połowa badanych nie była w stanie albo nie chciała odpowiedzieć na to pytanie. Mimo to, więcej niż co piąty francuski ankietowany, a więc znacząca mniejszość, uważa, że relacje są słabe. Niemcy są mniej krytyczni wobec stosunków polsko-francuskich niż Polacy czy Francuzi i większość z nich (55%) ma opinię pozytywną.

Francuskie, niemieckie i polskie oceny stosunków francusko-niemieckich są w dużej mierze pozytywne, a przez to bardzo odmienne od opinii na temat stanu polsko-niemieckich i polsko-francuskich stosunków dwustronnych.

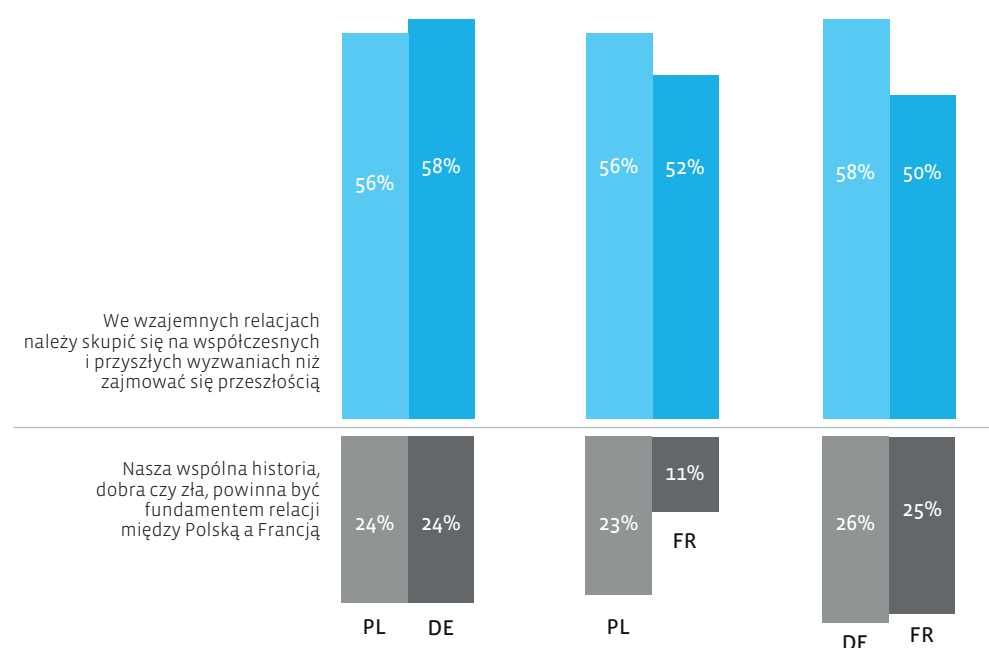
Oceny stosunków francusko-niemieckich są w dużej mierze pozytywne

Prawie 80% Niemców, 68% Francuzów i 64% Polaków uważa, że relacje te są raczej dobre albo nawet doskonałe, podczas gdy nieznaczna mniejszość (co dziesiąty ankietowany) pozostaje krytyczna. Istnienie asymetrii między stosunkami francuskimi i niemieckimi z Polską z jednej strony, a stosunkami polsko-niemieckimi z drugiej strony, jest więc dość oczywiste dla opinii publicznej we wszystkich trzech krajach.

3.2 Znaczenie wspólnej historii w stosunkach dwustronnych

Polskę, Niemcy i Francję łączy długa, często trudna historia, która zawsze będzie miała znaczenie dla stosunków dwustronnych pomiędzy tymi krajami oraz ich współpracy w ramach Trójkąta Weimarskiego. Niemniej jednak, zarówno opinia publiczna, jak i rządy trzech państw mogą mieć różne poglądy

Które z poniższych zdań jest najbliższe Pana/Pani opinii:

na temat tego, jak ważną rolę w ich stosunkach powinna odgrywać ta wspólna historia. Nasze badanie wykazało, że mimo tego, iż historia pozostaje ważnym punktem odniesienia, priorytetem powinno być stawienie czoła obecnym i przyszłym wyzwaniom.

Jak widać, ponad dwa razy więcej badanych w Polsce i Niemczech uważa, że obecne i przyszłe wyzwania są ważniejsze niż wracanie do przeszłości. Należy jednak zauważyć, że znacząca mniejszość (około jedna czwarta wszystkich respondentów) uważa historię za kamień milowy wzajemnych relacji.

Wspólna historia w stosunkach polsko-francuskich jest mniej doceniana przez Francuzów niż przez polską opinię publiczną, a wyraźna większość Polaków i Francuzów uważa, że obecne i przyszłe wyzwania stanowią priorytet dla obu krajów.

Co ciekawe, Francuzi i Niemcy wydają się mieć bardzo podobną opinię na temat względnego znaczenia historii we wzajemnych stosunkach, podobnie jak Polacy i Niemcy na temat własnych wzajemnych stosunków. Większość badanych we Francji i Niemczech uważa, że stawianie czoła obecnym i przyszłym wyzwaniom powinno stać na pierwszym miejscu, choć wspólna historia wciąż ma znaczenie dla znacznej części obu społeczeństw.

Można zatem stwierdzić, że choć wszystkie trzy społeczeństwa są zgodne co do tego, że ich rządy powinny być zorientowane na przyszłość w kształtowaniu wzajemnych stosunków, dla wielu Polaków, Niemców i Francuzów historia stanowi nieodzowną część tych stosunków i nie należy jej zaniedbywać.

Wszystkie trzy społeczeństwa są zgodne co do tego, że ich rządy powinny być zorientowane na przyszłość

3.3 Znaczenie stosunków dwustronnych dla integracji europejskiej

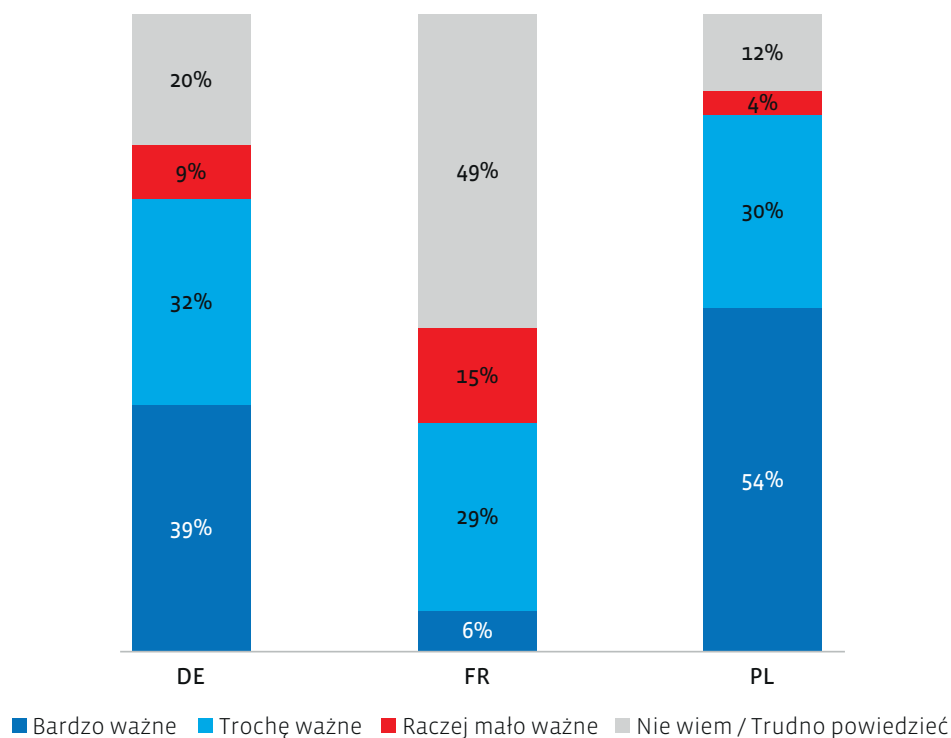
O ile stan relacji polsko-niemieckich jest postrzegany dość krytycznie przez znaczną liczbę polskich, niemieckich i francuskich respondentów, opinia publiczna wszystkich trzech krajów, a zwłaszcza Niemiec i Polski, wskazuje na docenienie znaczenia tych dwustronnych relacji dla integracji europejskiej. 84% Polaków i 71% Niemców uważa, że stosunki te są *bardzo* albo *dość* ważne, podczas gdy prawie połowa francuskich badanych nie była w stanie odpowiedzieć na to pytanie, tylko 15% udzieliło odpowiedzi negatywnej i ponad dwa razy więcej (35%) uważa, że stosunki polsko-niemieckie mają znaczenie dla Europy.

Zgodnie z oczekiwaniami, stosunki francusko-niemieckie postrzega się jako ważniejsze dla integracji europejskiej niż stosunki polsko-niemieckie. Dotyczy to zwłaszcza Niemiec, gdzie 80% respondentów twierdzi, że relacje te są ważne, w tym 65% uznaje je za bardzo ważne. Francuzi wykazują nieco większy sceptycyzm, niemniej jednak wyraźna większość uważa, że stosunki francusko-niemieckie mają znaczenie dla integracji europejskiej, a tylko 8% ma zdanie przeciwne. Polacy mają w większości zdanie podobne do

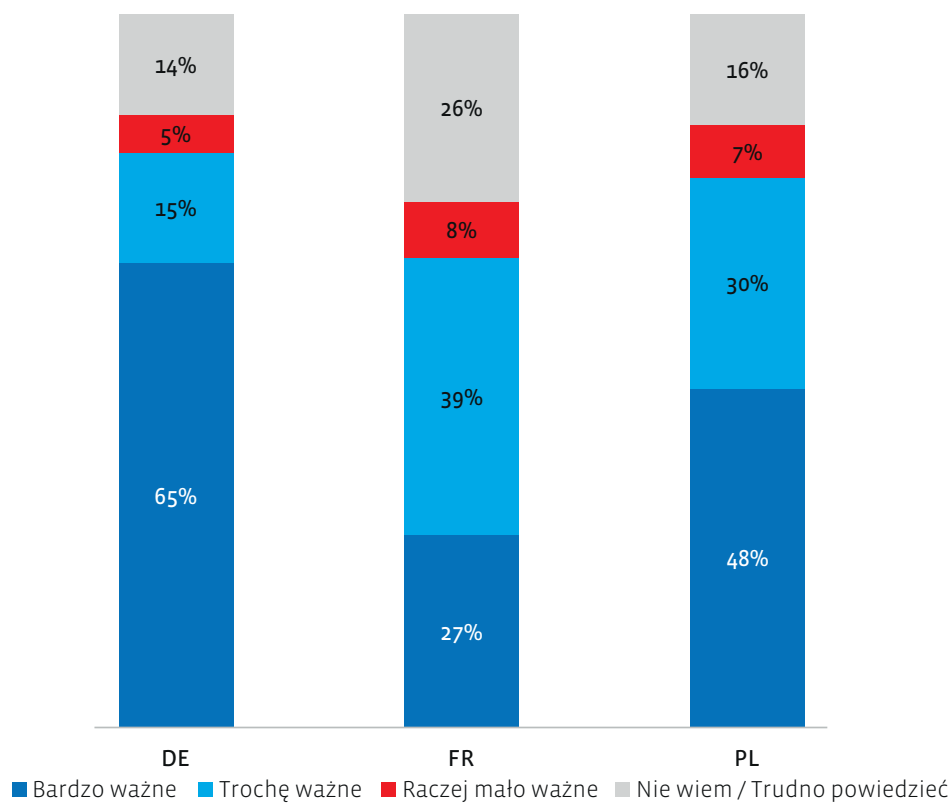
Stosunki francusko-niemieckie postrzega się jako ważniejsze dla integracji europejskiej niż stosunki polsko-niemieckie

Niemców, ponieważ prawie połowa sądzi, że relacje francusko-niemieckie są bardzo ważne, a kolejne 30% uznaje za dość ważne.

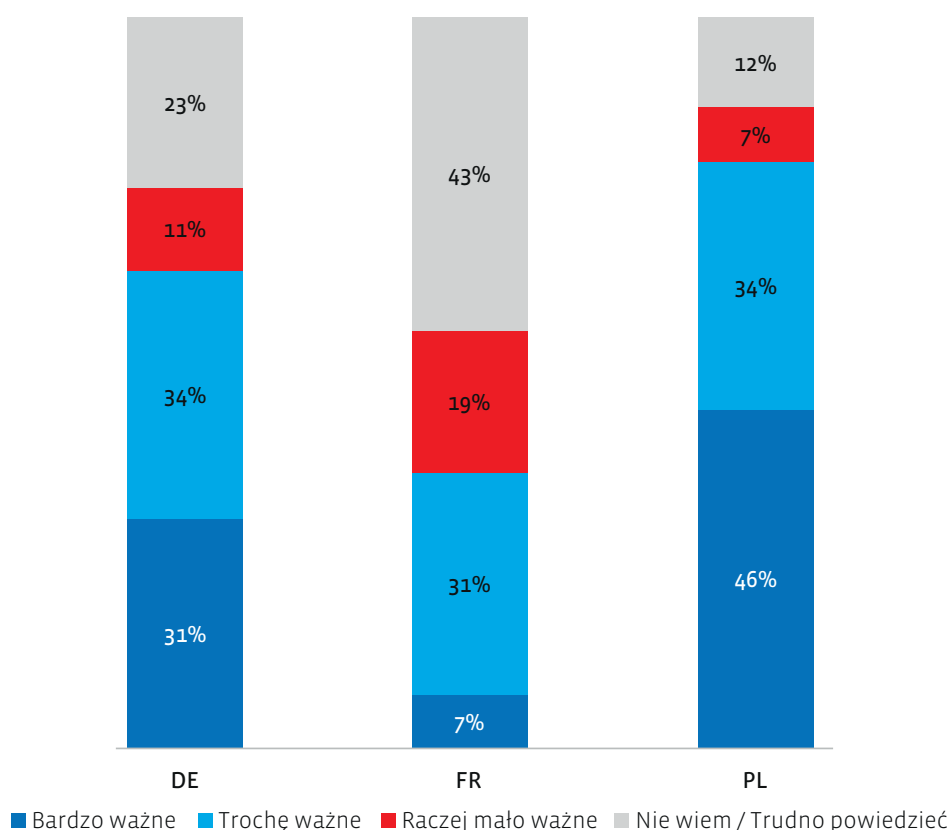
Jak ważne dla integracji europejskiej są stosunki polsko-niemieckie?

Jak ważne dla integracji europejskiej są stosunki francusko-niemieckie?

Pozytywne opinie przeważają także w odniesieniu do znaczenia stosunków polsko-francuskich dla integracji europejskiej, choć w mniejszym stopniu niż w przypadku relacji francusko-niemieckich. Wyraźna większość Polaków i Niemców oraz duża część Francuzów uznaje te stosunki za ważne. Ci ostatni pozostają dość sceptyczni, choć tylko mniejszość (19%) uważa, że relacje te nie mają znaczenia dla Europy.

Jak ważne dla integracji europejskiej są stosunki polsko-francuskie?

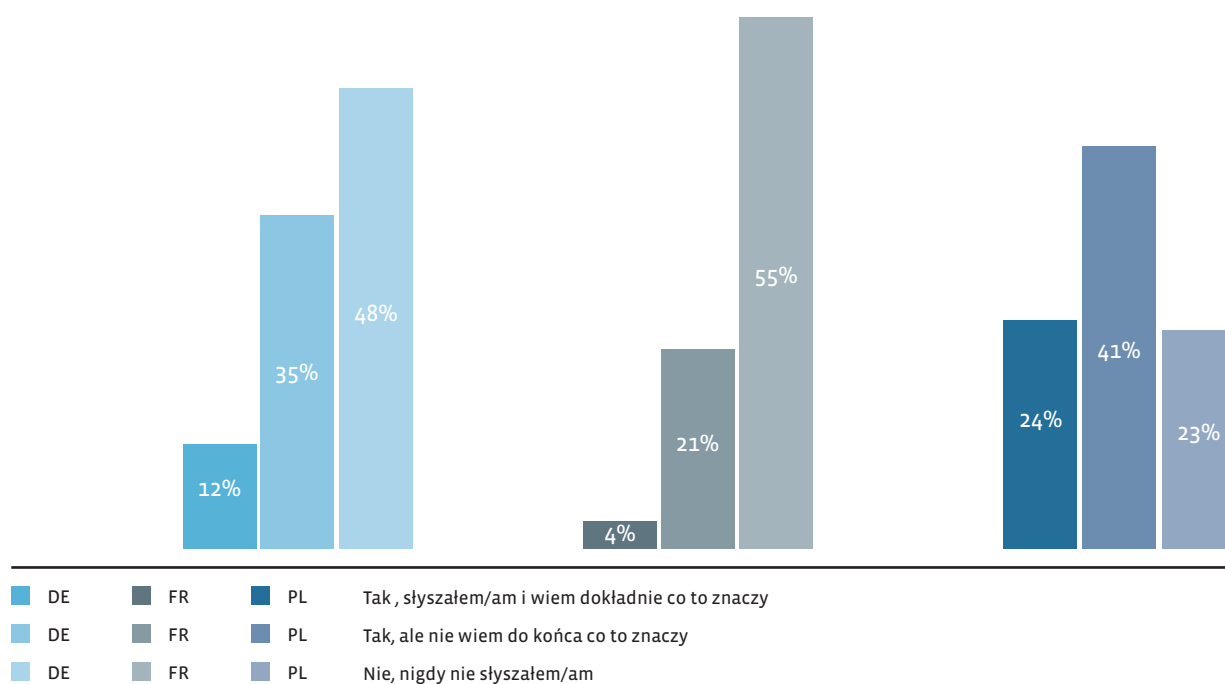
3.4 Znajomość Trójkąta Weimarskiego w społeczeństwie

O ile większość Polaków, Niemców i Francuzów zdaje się doceniać znaczenie stosunków dwustronnych swoich krajów dla integracji europejskiej, pozostaje pytanie, jaka jest znajomość samego terminu „Trójkąt Weimarski” i jego znaczenia w tych trzech społeczeństwach. Zważywszy, że pojęcie to jest używane głównie przez polityków i ekspertów, znaczące jest to, że zdecydowana większość Polaków i znaczna część Niemców przynajmniej zna tę nazwę. Tylko we Francji ponad połowa respondentów twierdzi, że nigdy nie słyszała tego terminu, chociaż co czwarty badany zna tę nazwę albo jej znaczenie.

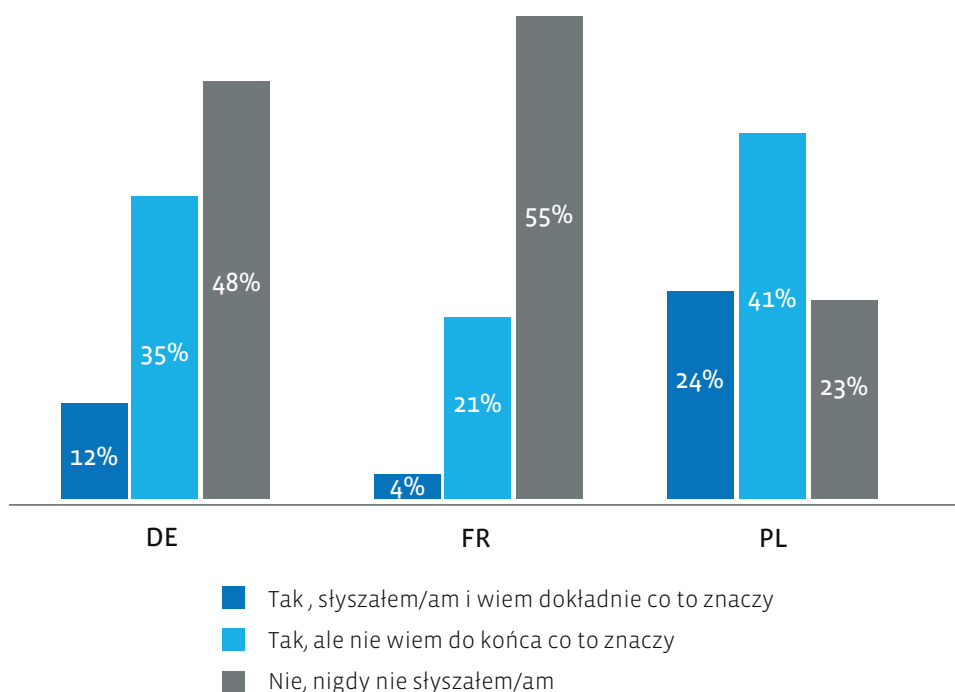
Zainteresowanie polityką międzynarodową i europejską to ważny wyznacznik świadomości na temat Trójkąta Weimarskiego w omawianych trzech krajach. Wśród osób zainteresowanych polityką aż 45% Polaków, 17% Niemców i 14% Francuzów nie tylko słyszało to pojęcie, ale też zna jego znaczenie.

Czy słyszał/a Pan/Pani o „Trójkącie Weimarskim”?

Czy słyszał/a Pan/Pani
o Trójkącie Weimarskim?

3.5 Postrzeganie znaczenia Trójkąta Weimarskiego

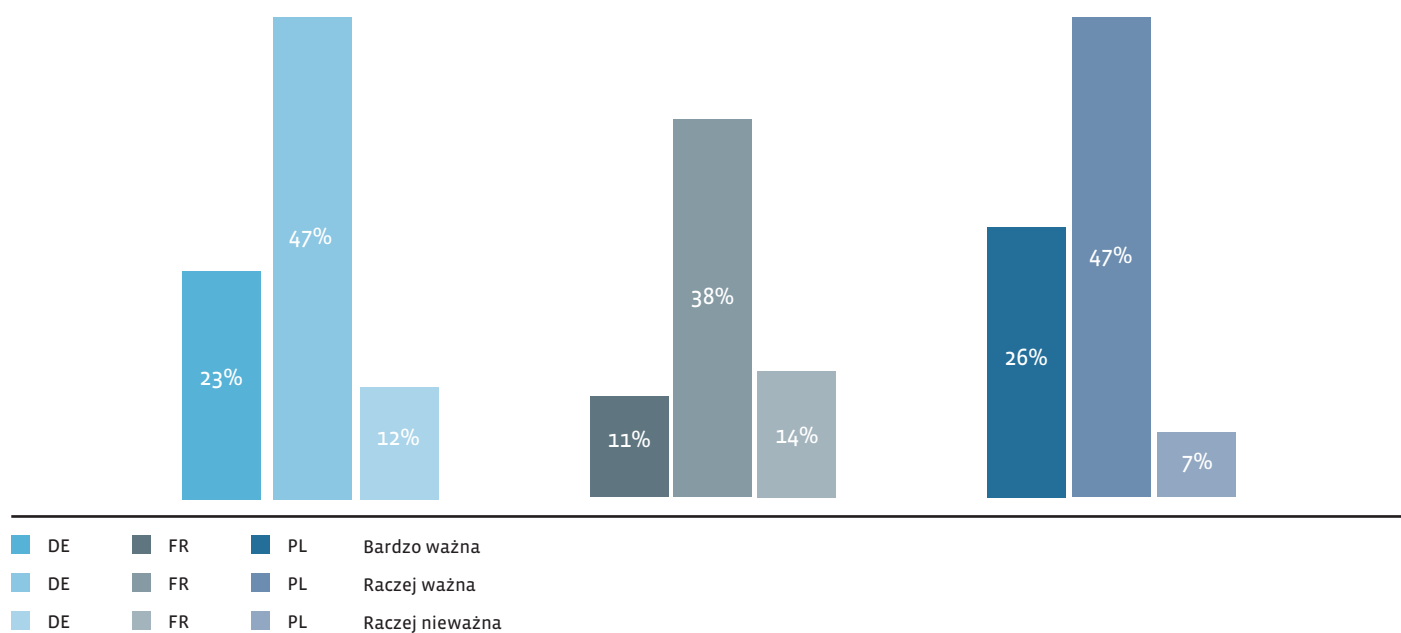
Współpraca w ramach Trójkąta Weimarskiego jest oceniana jako ważna przez zdecydowaną większość ankietowanych w Niemczech i w Polsce oraz przez prawie połowę francuskich respondentów

Współpraca w ramach Trójkąta Weimarskiego jest oceniana jako bardzo albo dość ważna przez zdecydowaną większość ankietowanych w Niemczech i w Polsce oraz przez prawie połowę francuskich respondentów. Z drugiej strony, tylko nieznaczna mniejszość uważa, że taka współpraca nie ma żadnego znaczenia dla projektu europejskiego. Co istotne, we wszystkich trzech krajach ci badani, którzy wykazują duże zainteresowanie polityką międzynarodową i europejską są znacznie bardziej przekonani o znaczeniu współpracy w ramach Trójkąta Weimarskiego. I tak wśród respondentów bardzo zainteresowanych polityką, aż 27% Francuzów, 32% Niemców i 45% Polaków uważa, że współpraca w ramach Trójkąta Weimarskiego jest bardzo ważna. Natomiast odsetek osób, które uważają ją za ważną, wynosi odpowiednio 79% dla Polski, 78% dla Niemiec i 69% dla Francji.

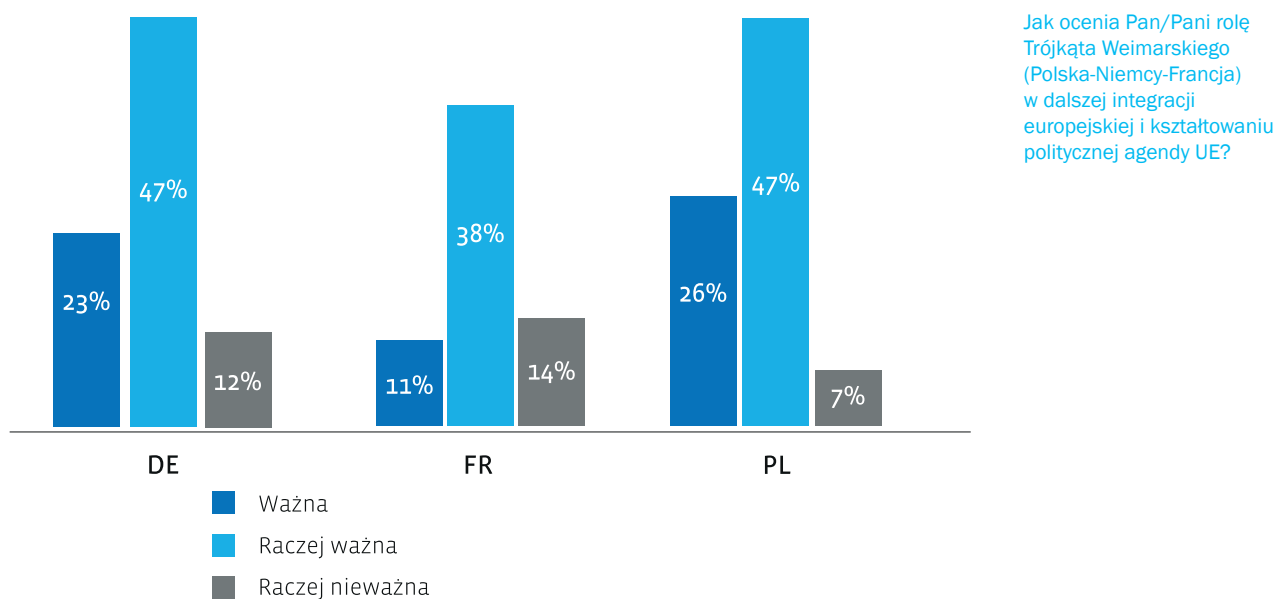
Postrzeganie znaczenia współpracy w ramach Trójkąta Weimarskiego zależy również od sympatii politycznych respondentów i respondentek. I tak zwolennicy rządzącego w Polsce Prawa i Sprawiedliwości (PiS) rzadziej uważają, że współpraca ta jest bardzo ważna, w porównaniu do zwolenników kluczowego ugrupowania opozycyjnego – Platformy Obywatelskiej. Jednocześnie zdecydowana większość zwolenników PiS twierdzi, że współpraca ta jest *bardzo* albo *dość* ważna, choć łączny odsetek w przypadku zwolenników partii opozycyjnych jest jeszcze wyższy. Krótko mówiąc, zwolennicy głównych partii politycznych w Polsce mają pozytywne nastawienie do współpracy w ramach

Jak ocenia Pan/Pani rolę Trójkąta Weimarskiego (Polska-Niemcy-Francja) w dalszej integracji europejskiej i kształtowaniu politycznej agendy UE?

Trójkąta Weimarskiego, ale wyborcy opozycji nadają tej współpracy stosunkowo wyższy priorytet.

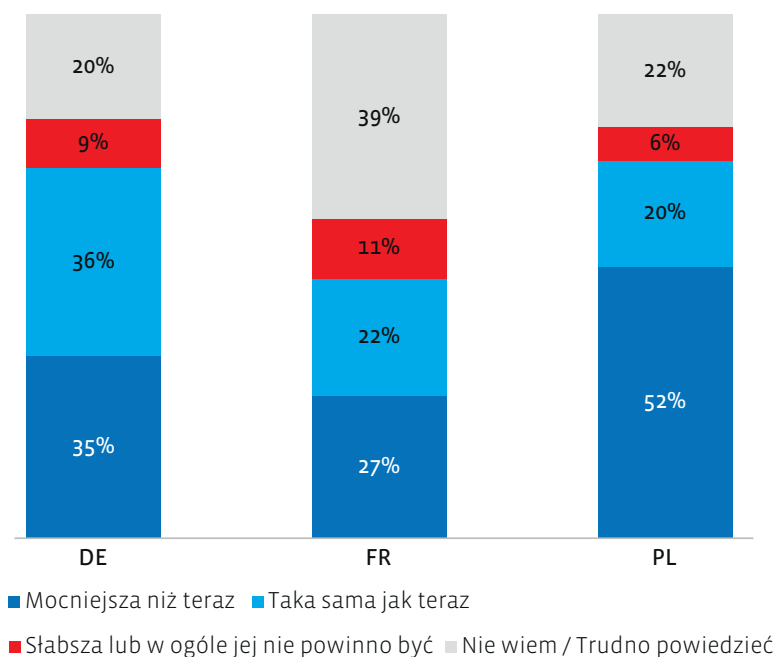

W Niemczech poparcie dla współpracy w ramach Trójkąta Weimarskiego jest wysokie wśród zwolenników wszystkich partii politycznych, z jednym, godnym uwagi wyjątkiem, a mianowicie wyborcami AfD, którzy są wyraźnie mniej entuzjastycznie nastawieni niż inni wyborcy – jedna trzecia z nich uważa, że taka współpraca nie jest ważna. We Francji zwolennicy *La République en Marche* są najbardziej entuzjastyczni, natomiast wyborcy Zjednoczenia Narodowego i Partii Komunistycznej – najbardziej sceptyczni.

3.6 Przyszłość współpracy w ramach Trójkąta Weimarskiego

Choć wielu politologów i niektórzy politycy przyznają, że obecny poziom współpracy w ramach Trójkąta Weimarskiego pozostawia wiele do życzenia, mają oni różne poglądy na temat tego, jak ta współpraca powinna być rozwijana w przyszłości. Z badania wynika, że bardzo niewielu Polaków, Niemców czy Francuzów chciałoby, aby współpraca w ramach Trójkąta Weimarskiego została ograniczona albo zarzucona. W Niemczech podobne grupy respondentów uważają, że współpracę należy wzmocnić albo utrzymać na dotychczasowym poziomie. Polacy są najbardziej entuzjastyczni i większość chciałaby, aby współpraca była większa niż obecnie. Francuzi wreszcie deklarują mniejsze poparcie dla silniejszej współpracy polsko-francusko-niemieckiej, ale opcja ta jest wciąż bardziej popularna niż inne. Podsumowując, można powiedzieć, że wszystkie trzy omawiane społeczeństwa zdecydowanie preferują utrzymanie albo wzmocnienie współpracy, a nie całkowite zrezygnowanie z niej.

Czy Pana/Pani zdaniem przyszła współpraca w ramach Trójkąta Weimarskiego (Polska-Niemcy-Francja) powinna zostać wzmocniona, rozluźniona czy utrzymana na tym samym poziomie?

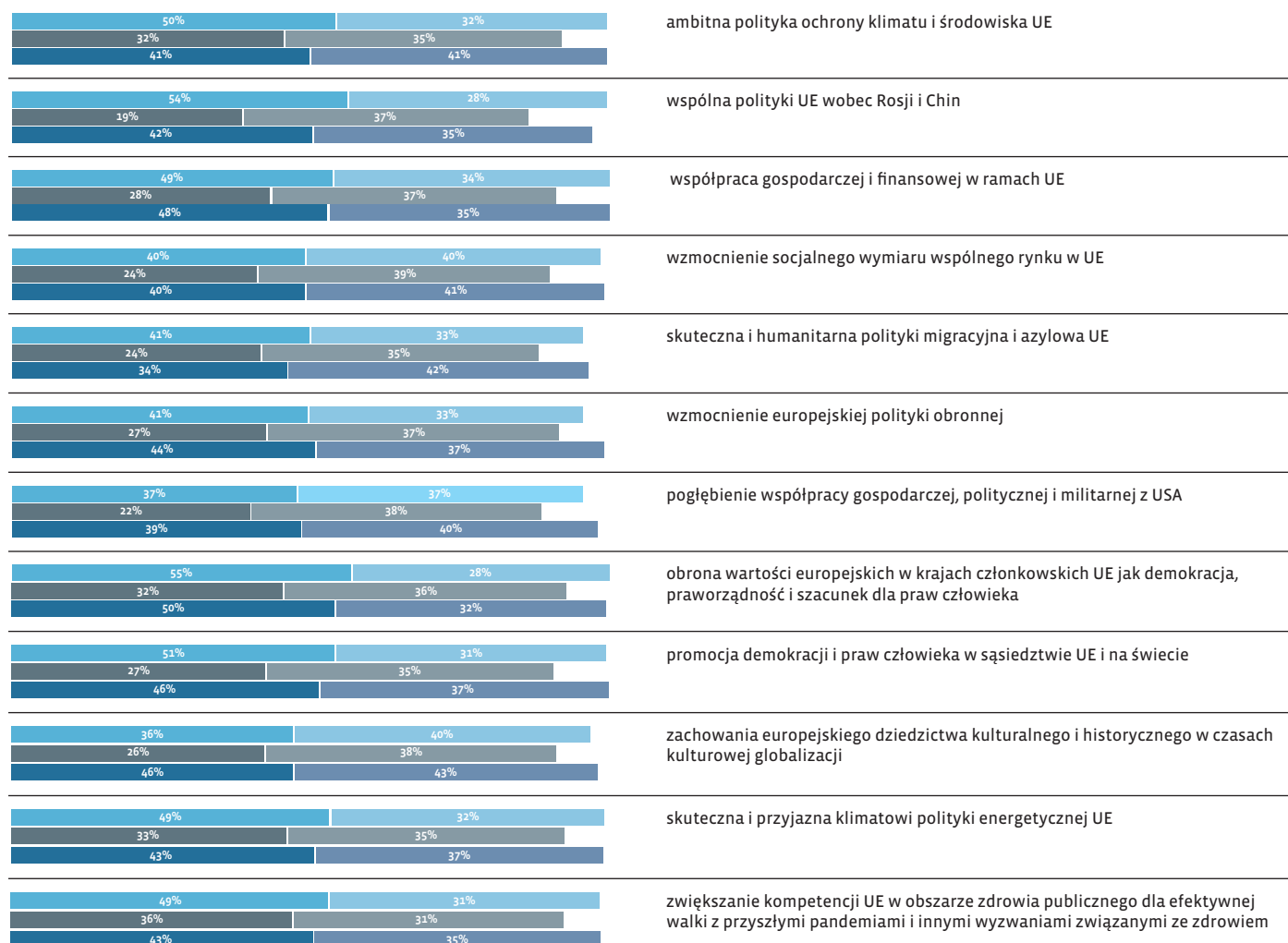

3.7 Priorytetowe obszary współpracy w ramach Trójkąta Weimarskiego w Europie

We wszystkich trzech krajach występuje znaczne poparcie dla współpracy w ramach Trójkąta Weimarskiego w wielu obszarach polityki. Zwłaszcza Polacy i Niemcy deklarują zdecydowane poparcie dla współpracy na rzecz umacniania demokracji zarówno w UE, jak i poza nią. Polacy wyrażają chęć zacieśniania współpracy gospodarczej i obronnej, Niemcy zaś uważają, że bardzo ważna jest potrzeba wypracowywania wspólnego europejskiego stanowiska w zakresie polityki wobec Rosji i Chin. Francuzi stosunkowo bardziej niż inne obszary polityki popierają wspólne działania na rzecz klimatu, demokracji i post-pandemicznej współpracy w zakresie opieki zdrowotnej.

Jakie obszary powinny być priorytetowe dla przyszłej współpracy między Niemcami, Polską i Francją w ramach UE?

Badanie zostało przeprowadzone w dniach 5-17 sierpnia 2021 r. przez Kantar Public z wykorzystaniem paneli internetowych w Polsce, Francji i Niemczech. Ogólnopolskie próby po 1000 respondentów są reprezentatywne dla ogólnej populacji w wieku od 18 do 75 lat według płci, wieku, wykształcenia i miejsca zamieszkania. Kluczową zaletą ankiety online jest to, że, w porównaniu do innych metod, daje ona respondentom możliwość spokojnego zastanowienia się, ponieważ widzą oni pytania i wybierają odpowiedzi na ekranie komputera. Jest to szczególnie ważne, gdy ankietę dotyczy złożonych zagadnień, na temat których większość osób nie ma jednoznacznej opinii. W porównaniu z badaniami bezpośrednimi, technika CAWI daje również respondentom stosunkowo większe poczucie anonimowości, a tym samym zmniejsza wpływ, jaki ankietę wywiera na respondentów podczas wywiadu. Jednak analizując wyniki należy również pamiętać, że w przypadku badań CAWI badani stosunkowo częściej wybierają odpowiedź „trudno powiedzieć/nie wiem” niż podczas ankiet telefonicznych czy bezpośrednich, gdyż odpowiedzi te są widoczne na ekranie komputera, natomiast w wywiadach prowadzonych przez ankietę nie są one odczytywane, a jedynie zaznaczane na prośbę respondenta.

Dr Jacek Kucharczyk – prezes zarządu Fundacji Instytut Spraw Publicznych, jednego z czołowych think tanków w Polsce. Doktor socjologii w Polskiej Akademii Nauk. Studiował w Szkole Nauk Społecznych w Warszawie, Graduate Faculty of the New School for Social Research w Nowym Jorku, University of Kent at Canterbury (magister filozofii) i Uniwersytecie Warszawskim (magister anglistyki). W latach 80. działał w podziemnym ruchu studenckim i wydawniczym. Autor i redaktor artykułów, raportów, raportów politycznych oraz książek na temat spraw europejskich, rządów demokratycznych, populizmu, działań na rzecz demokracji, a także polityki migracyjnej.

